

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel és kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
 2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 5

I. évfolyam

BUDAPEST, KEDD, 1907 DECEMBER 31

106. szám

A Hir 106. száma:

Pangermán katekizmus

Hamis köntösben több ezer
magyargyalázó bécsi pamfletet
csempésztek be

Leleplezték a kormányt

Supilo, a vicebán. A kormány
ügynökei munkában

RAKODCZAY tarisznyája

Üresnek találták a horvátok

Fölgyújtották a Szápáry-palotát

Elpusztult műkincsek. Több
millió kár

Bukik a német kamarilla

Megint elcsaptak egy udvaroncot

VIHAR a városházán

Bombát vetettek a tisztviselői
nyomor nevében!

Tisza István föltámadt

Győzött a pártja az egész vonalon

ÜÉGE a nemzeti banknak

MEGHALT

a nagy pör ügyésze
Eötvös Károly visszaemlékezései

Fenyeget a husinség

Az elodázott mézárós-sztrájk

A gyilkos tehervonat

Véres vacsora a sineken

Nyolc riport

Távirat. telefon

A hóhér kutyával jár

Ma este A Nap lerántotta a leplet a legújabb osztrák alávalóságról, a mely alattomos pimaszságával jellemző a luegeristáknak és a sulferájnos nemzetközi tolvajoknak az egész eljárására, ezeknek az embereknek a becsületére és az egész lelkére. Arról a „Deutsch-Ungarischer Katekizmus“-ról van szó, a mit Bécsből valami Engelhardt Vilmos nevű egyén csempészett be Magyarországra, — bizonyára nem a maga pénzén és nem a maga szakállára, — talán százezrével. Ez a füzet kívülről tudvalevően ártatlan mezőgazdasági gépekről szóló árjegyzéknek mutatja magát, még hamis címet, egy kereskedő koholt címét is odanyomatja a szennyes homlokára, de belül szemenszedett, válogatott hazugságokból áll, elvetemedett támadásokból a magyarság ellen, megcsufolásából történelmünknek, közjogunknak, intézményeinknek s minden szent eszményünknek. Ismételjük, ez a füzet jellemző, tökéletesen jellemző azokra az osztrák pimaszokra, akik hol bemasirozással fenyegetőznek, hol orvul lopnak meg bennünket, jellemző, mert szennyes, gyáva, de egyben képtelenül vakmerő is. Az osztrák alávalóságnak, kép-mutatásnak, hazugságnak és bandita-vakmerőségnek az örök értékű dokumentuma.

Alorcával, dugárunak csempészik be ide a legpiszkosabb, legbüzhödtebb maszlagot, a rágalmaknak egy olyan szemétdombját, hogy egészen csodálatos, hogy a büze nem szaglik keresztül a pirulni nem tudó, hanem tolvajszepegéstől sárgászöldre sáppadt borítékán. Jellemkép ez a füzet, a világ legalávalóbb, legelvetemedettebb bandájának a jellemképe és bár belül mindenképpen azon erőlködik, hogy azt bizonykolja, mi a német: csak egyet bizonyít be, azt, hogy mi az osztrák. Besurranó tolvaj, köpenicki vitéz, oroszva támadó kapcabetyár.

De — hiszen mindezt a magyar vagy négyszáz esztendeje tudja már és az idők során ékes szóban, prózában, versben egyaránt megörökítette. Szinte felesleges itt újra eldanolnunk ama bizonyos nótát, a mely a huncutsággal kezdődik és — étkezéssel végződik. Ujat nehéz mondani már az osztrák galádságról, mert nagyon régen ismerjük. Hanem e legújabb, képtelen hulgánság után, vele kapcsolatban felmerül a nagy tanulság, a mit már azután négyszáz esztendő óta nem lehet eleget emlegetni.

Mert négyszáz esztendő tanuskodik arról, hogy a Lajthán tul való vidéknek apró gazemberei, hulladék-konkra leső fiók-

haynaujai, a Luegerek, Schillingerek és az Engelhardtok mindig akkor kezdenek szarvat öklelni újra ellenünk, a mikor mi bizonyosságát adtuk a gyöngeségünknek, az ő gazdáik pedig újabb diadalt vettek rajtunk. Negyvennyolcban nem volt elég a Haynau vérben való gázolása, nem volt elég, hogy az osztrák, mint az orosz fegyver nyomán nekibátorodó gyáva hiéna, összemarcangolt bennünket, nem, jöttek akkor is az apró pimaszok és ha mást nem tettek, leköpdöstek bennünket. És Caraffa, meg Heister idejében, a mikor a nagy gyilkosok és országtipró zsványok vitték innen a legyilkolt nemzetét elrabolt zsákmányt, akkor is ott futkostak mellettük a tolvajok, az apró sakálok, akik még azt is felkapkodták, a mit a nagy mordályégető kiejtett a jól megrakott batyujából.

Ez mind a történelem tanulsága, Ausztria vérszomjas tombolásának egy-egy olyan emléke, a mire lehet fátyolt vetni, de a mit elfeledni nem lehet. A hóhér kutyákkal jár, ezt mi nagyon jól tudjuk.

És hogy most a kutyák megint kezdik a nagyhangos csaholást, hogy a Luegerek, a Weisskirchnerek, a Schillingerek és az Engelhartok nekivaduló bátorsággal ugatnak megint ránk, ez azt jelenti, hogy új, nagy csatavesztés ért bennünket, hogy újra megmutattuk a gyengeségünket. A kiegyezés zsákmánya, meg a felemelt kvóta hadisarca az, a mi újból nekivadította a Bécs körül kószáló ebeket, hogy tüdejük szakadtából kezdjék meg újra az ugatást a magyar határon. Elverték bennünket megint, kivették kezünkől a korbácsot, tehát a lábunk ikrájába mer harapni még Engelhart Vilmos is.

Az ugató és kaffogó kutyának felugás jár. De van-e erő még a lábunkban, hogy el tudjuk hallgattatni? Hol a kormány és mit fog tenni, hogy vége szakadjon ennek a nagytervű, a mint látszik, kitünően szervezett, hol nyílt, hol alattomos rohamnak Magyarországra ellen? Hol a bot és hol az ököl, a mely lesújtson Engelhart ur fejére, a ki vakmerően biztatja a katekizmusában a magyarországi németeket, hogy üssenek fejbe és verjenek arcul bennünket? Kapunk majd olyan elégtételt, a milyent a Schillingerek országháborításáért kaptunk, a lázítás, a köpködés, az aknamunka pedig folyik tovább, mert érzik a hiénák, hogy gyengék és elbukók vagyunk. És igazuk van,

Vicebánságot kínáltak Supilónak

A horvát obstrukció vezére szenzációs cikkben leleplezi a Wekerle-kormányt, mely gyáva meghátrálással titokban tárgyalta a nemzet ellenségével

Randevu a Margitszigeten

Rendkívül érdekes, eseményszámbe menő vezércikket írt *Supilo* Ferenc a fumei *Novi List* egyik legutóbb megjelent számában. Arról számol be ez a veszedelmes dal-mata, — Wekerle és Polónyi egykori fegyvertársa — hogy a magyar kormány szép szóval, ígéretekkel, szégyenteljes és meg-alázó alkudozással akarta leszerelni a hor-vát obstrukciót, amely hosszú hónapokon keresztül folyt a magyar parlamentben a kormány gyalázatára s a magyar államiság teljes kicsufolására. A kerítő szerepet ebben a nyomorult játékban *Polónyi Géza* vitte, — ki is vihette volna más? Margitszigeti hotel-lakásában tárgyalta Polónyi a kormány megbízásából *Supilóval* és *Medakovics* Bogdán-nal a zágrábi tartománygyűlés elnöké-vel. Valósággal könyörgésre fogta a dolgot Wekerle ügynöke, ugyanazon a napon, mi-kor a miniszterelnök a Ház nyílt ülésén a legerélyesebben megfenyegette az obstrukto-rokat. Tapsolt akkor az egész Ház Wekerle-nek, de persze csak kevesen tudták, hogy mennyi jussuk van a kulisszák mögött. A leszerelés ára az lett volna, hogy *Supilót* *Rakodczay* mellé vice-bánnak nevezik ki. Talán a zsvány-becsület, talán a horvátok-nak Magyarország iránt való határtalan gyűlölete nem engedte, hogy egy ilyen er-kölcstelen paktum létrejöhön. De hogy en-nek sikere érdekében a kormány füt-fát ígért a horvát árulóknak, az bizonyos. Most már nem titok a tárgyalás, maga *Supilo* mondja el erről lapjában a következőket:

A Margitszigeten

— Juniushan történt, — írja *Supilo* — pár nappal *Rakodczay* kinevezése előtt. A vasutas pragmatika miatt kitört horvát obstrukció már lángokba borította a közös országgyűlést. A hor-vát delegátusok semmi áron sem voltak hajlan-dók lemondani nemzeti nyelvük jogairól. Wekerle minden eszközt felhasználott, ellenük. Kezdetben kért, rábeszélni igyekezett őket; majd össze akarta vesztetni egymással a horvátokat és a horvátokat a szerbekkel. Végül ultimátumot adott *Pejaševich* bánnak: hogy a horvát dele-gátusok vagy hagyják abba a harcot, vagy ő és kormánya mondjanak le. Ebben a nehéz és kri-tikus időben *Polónyi Géza*, aki akkor még min-denható ember volt a kormány pártjában és *Wekerle*nek is intimusa, magához hívatta *Medako-vics Bogdánt*, a horvát klub elnökét és *Supilo* Ferenc képviselőt, margitszigeti lakására. A Mar-gitszigeten sokáig tanácskozott *Polónyi* a két meghívottal. Mind a ketten nyugodtan feleltek kérdéseire, de ajánlataira határozottan azt a vá-laszt adták, hogy békéről és egyetértésről mind-addig nem lehet szó, amíg Horvátországra ily módon és erővel tukmálják rá a magyar nyelvet. Végül, mikor *Polónyi* már belátta, hogy nem végezhet semmit sem, ő is fenyegetőzni kezdett. Azt mondta, hogy a magyarok majd kötnek pak-tumot *Frankkal* és hogy ezzel lehetetlenné teszik a horvát-szerb koalíciót.

A folyosón

Pár hónappal később, mikor a képviselő-ház őszi ülészakát megnyitották, a folyosón to-vább folytatták a kapacitációt.

— A milyen kérlelhetetlen és szigorú volt a teremben Wekerle — írja tovább *Supilo* — ép-

pen olyan alázatos, könyörgő volt a folyosón. A Ház tapsai között kijelentette, hogy nem áll többé szóba a horvátokkal és ime, néhány napra a par-lamentben elhangzott nagy beszéd után, ugyanaz a Wekerle miniszterelnök egy képviselőt küldött a horvát klub elnökéhez, *Medakovics* Bogdánhoz, és beszélgetésre hívta meg. *Medakovics* azonban visszautasította a meghívást és a visszautasítást azzal az üzenettel okolta meg, hogy ilyen rágal-mazó támadások után semmi beszélni valója nincs a miniszterelnökkel. Más magyar politikusok is, amikor látták, hogy a horvát delegátusok nem veszik tréfára a dolgot, puhábbak lettek egyszerre és béke-kisérleteket tettek.

És itt következik a sláger, a legnagyobb ot-rombaság, a fölháborító könnyelműség, amivel a horvát-kérdést Wekerle kezelte. Így nyilatkozik erről az obstrukció vezére:

— Egy horvát képviselő sinesen, akit a ma-gyar kormány akár közvetlenül, akár közvetve ne környékezett volna meg. Egyeseknek óriási ígére-tekkel magas méltóságokat helyeztek kilátásba, ha engednek és rögtön utána fogházzal fenyegették meg őket, üldöztetéssel, anyagi megsemmisítéssel. Erről is érdekes dolgokat mondhatnánk el, de azt hiszszük, hogy ügyünknek többet fog hasz-nálni, ha e dolgokat későbbre halasztjuk el. A magyar politikusok legkedveltebb fenyegetése mégis az volt, hogy ha a koalíció (a horvát) nem enged, ők majd meghívják *Frankot* és érintke-zésbe lépnek még a *Stareševics*-párttal is. Mikor már azt látták, hogy a koalícióval nem tudnak megegyezni, — meghívták *Frank* dr. Semmi kétségünk sines az iránt, hogy *Frank* és *Wekerle* beszélgetése eredménnyel járt. *Wekerle* meg-egyezett *Frankkal*, akiről mikor *Wekerle* meg-tudta, hogy minő az előléte, így nyilatkozott:

— Önök az okai, hogy még ilyen emberrel is, mint *Frank*, szóba kell állanom.

Eddig szól a leleplezés. A java még hátra van, később fognak vele kirukkolni a szeméretlen horvátok. Ime, egy kép, a ma-gyar politika új, sivár korszakából. Ret-tentő vádak a kormány ellen, negyven em-ber nevében, nyíltan a világ elé tárva: bi-zonyítéka a magyar kormány pipogyaságá-nak, megalkuvó természetének. Félhivatalos cáfolatok itt nem használnak. Ezekkel a vádakkal komolyan kell foglalkozni.

Óbuda jelöltje. Hivatalos jelölt már van: dr. *Botzenhardt* János, a harmadik kerületi füg-gtelenségi párt elnöke. *Kossuth* Ferenc pártvezér őt jelentette ki a szövetkezett pártok jelöltjéül, megválasztása azonban csak egy esetben bizonyos. Akkor, ha az óbudai demokraták támogatni fog-ják *Botzenhardt*ot. E tárgyban tegnap délután választói gyűlés volt Óbudán a demokraták rész-vételével. A gyűlésen arra kérték a demokratá-kat, hogy a kerület békéje érdekében támoga-sák a függetlenségi párt jelöltjét. *Benedek* Já-nos képviselő, *Schubert* Sándor és *Szilágyi* Ká-roly kijelentették, hogy csak az esetben támog-atják *Botzenhardt* jelöltségét, ha az országos függetlenségi és 48-as párt megváltoztatja azt a határozatát, hogy a demokrata-párthoz tartozók nem lehetnek tagjai a függetlenségi pártnak. A harmadik kerületi magántisztviselők és kereske-delmi alkalmazottak dr. *Kreutzer* Lipótól készül-nék felkérni a jelöltség elfogadására.

VILMOS CSÁSZÁR udvarlója

A berlini udvar férgese

Eulenburg után Ballin

Aktuálisan érdekes az a leleplezés, amelyet *A Nap* közöl Vilmos német császár környezetéből. A *Harden-pör* nemesek *Moltke* grófit és társait távolította el a császár mellől, porba döntött más nagyságokat is. *Ballin*, a Hamburg-Amerika Linie című hajóstársaság vezérigazgatója szintén a császár barátai közé tartozott. Nagyon fontoságu államügyekben kérte ki a tanácsát a császár, av-val a tervvel is foglalkozott már, hogy minisz-terré nevezi ki, de *Ballin* éppugy visszaélt a csá-zári kegygyel, mint az első *Tafelrunde* tagjai.

Gárdát szervezett, a tengerészet főbb tisztjei közül többeket pénzzel és állással lekenyerezett, amikor egyiküktől azt kívánta, hogy a csá-zárt az ő — *Ballin*! — érdekében vezesse félre, a tiszt mindent megvallott a császárnak és *Ballin* kamarillájának befellegzett. Az esetnek újabb nemesek politikai, de pénzügyi konze-kvenciái is vannak.

Ballin bukását megtudta a *Hamburg-Ame-rika Linie* igazgató-tanácsa is, miután a csá-zárra már nem kellett tekintettel lennié, kereken rosszalását fejezte ki a vezérigazgatónak.

— Ne udvaroljon a vállalat pénzén a csá-zárnak! — jelentette ki az igazgató-tanács, amely konstataulta, hogy *Ballin* semmi áldozatot sem kimélt, amikor *Vilmossal* szemben figyelmes akart lenni, ám ezeket az áldozatokat nem a maga, hanem a társaság pénzéből fizette.

Ballin a magyar fővárosban is ismerik. Megfordult a belügyminisztériumban is, ahol mint a kivándorlókra pályázó német társasá-gok egyikének igazgatója hivatalosan tárgyal-t. Hogy lépett föl, mint egy kényur. Tudták róla, hogy a császár barátja s ő elérte célját, mert ugy beszélt vele, mint akiről tudják, hogy a ha-talmas német birodalom császára protegálja.

Immár vége a dicsőségnek. Politikai befo-lyása nulla, akik hetekkel ezelőtt földig hajoltak előtte, ma észre sem veszik, hamarosan befeljesed-ik végzete és elbucszhatnak a hajózási vállalat-tól is.

Wekerle utja. A miniszterelnök dánosi birtokáról ma reggel Budapestre érkezett. *Wekerle* holnapután kegyesen átveszi a koalíciós pártok újévi üdvözlését, aztán Bécsbe utazik. A király kihallgatáson fogadja majd a kormányel-nököt, ki a kormány üdvözlését fogja tolmácsolni. *Wekerle* ez alkalommal tárgyalni fog a közös mi-niszterekkel is a delegáció legközelebbi tanács-kozása dolgában.

A ki nem vállal mandátumot. Ilyen esodabogár is van már és pedig *Csikszeredán*. *Györgypál* Domokos, kit Csikmegye főügyészévé választottak, lemondott a képviselőségről. A ke-rület választói *Paál* Gábor főgimnáziumi igazga-tót akarták jelölni, *Paál* azonban nem vállalta el a jelöltséget, mert nem akar képviselő lenni. Az odaváló függetlenségi párt *Hajnó* Ignácot jelöli.

Lecke a szászoknak. *Grätz* Gusztáv, az ujejházi kerület alkotmánypárti képviselője tegnap beszámolóbeszédet tartott választói előtt. Alaposan nyilatkozott a nemzetiségi kérdéseről, a melynek helyes megoldását a magyarok és a szá-zok kölesönös egyetértésében látja. A szászoknak csatlakozniok kell a magyarsághoz, mert különben elnyeli őket az oláh áradat. Végül élesen elítélte *Grätz* azokat, akik a külföldi sajtóban Magyar-ország ellen izgatják a nemzetiségeket és a kül-földet. A választók élénk tetszéssel fogadták a hazafias beszédet.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomor-bajo-soknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

keserűvíz

az elrotlott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér.
Nagy üveg 60 fillér.

A magyarfalás katekizmusa

Bécsből pangermán szennyirattal árasztották el Magyarországot. Árjegyzék gyanánt csempészték be a pamfletet. Német néppártot szerveznek

Keritik a svábságot

Hallatlanul infámis merényletet követtek el ismeretlen, gonosz kezek a magyarság ellen. Zöldesszürke födelű füzetek ezreivel árasztották el az országot s hogy a lélek-mérgezésre szánt könyvecskéket az első pillanatban ne lökje vissza undorral és fölháborodással minden magyar, — árjegyzék formájában csempészték be őket. A füzet címlapja, egy nem létező cégnek, Müller és Hagemann bécsi mezőgazdasági gépgyárnak árjegyzékét hirdeti, de belül a leggaládabb, legorocátlanabb vádak és rágalmak szemét-gyűjteménye. Azzal a boronával, amelynek rajzát csalogatónak közli a pamflet borítéka, a pangermánizmus magvait akarják elhinteni a magyar televénybe és az a szecsavágó, amely a szennyirat hátsólapját díszíti, a magyar állameszmének szánt nyaktól. Valami Engelhart Vilmos nevű bécsi gazember, aki a Schlösselgasse 26. számú házban lakik, azt írja a *Deutsch-ungarischer Katechismus*-nak elkeresztelt füzet mellékletén, hogy a hamis fölirat használatára az a szomorú tapasztalat készítette őket, hogy a magyar posta kezén sok olyan küldemény sikkadt már el, amely nem kedves a hatalom urainak. Hogy mindenki tisztában legyen ezzel a hitvány katekizmussal, közöljük belőle a legjellemzőbb szemelvényeket.

Ungárok és magyarok

Kérdés: Mi Magyarország?

Felelet: Királyság, amely Erdélyvel, Bánáttal, Bácskával, a Hienzek földjével, a Szepességgel, Horvátországgal és Szlavóniával a Habsburgok koronájához tartozik és az osztrák-magyar monarchiának egy alkotórésze.

*

Kérdés: Meghódították a magyarok az országot?

Felelet: Nem, ők lassankint bevándoroltak s itt letelepedtek. Amit a magyar iskolákban a magyarok győzelméről tanítanak, az csupa koholmány, hazugság és csalás.

*

Kérdés: Hoztak a magyarok Ázsiából valami kulturát?

Felelet: Nem, minden kulturájukat a németeknek köszönhetik.

*

Kérdés: Mennyiném, román, szerb, horvát szlovén, rutén, magyar és zsidó lakik Magyarországon?

Felelet: 3 millió német, 6 millió magyar, 6 millió szláv, 3 millió román, 800.000 zsidó.

*

Kérdés: Helyesen nevezik Hungáriát Magyarországnak?

Felelet: Nem, mert Magyarország-hoz tartozunk mi mindnyájan nem magyarok, tehát helyesen Ungarországnak kellene nevezni.

A magyarosítás

Kérdés: Miért mondja sok német, hogy magyar akar lenni?

Felelet: Mert ostobák, hájfejűek és hülyék. Hiszen büszkének kell lennetek, hogy németek vagytok. A magyar csak erőszakkal tud valamit elérni, és mint egy pióca szívja a németek, szlávok, románok pénzét és vérét és politikájával nyomorba dönt bennünket.

*

Kérdés: Mit akarnak a magyarok?

Felelet: Minden nem-magyar anyanyelvét elrabolni. Ezt nevezik magyarosításnak.

*

Kérdés: Mit jelent tulajdonképp a magyarosítás?

Felelet: Elbutítást, mert aki megmagyarosodik, az se németül, se magyarul nem tud, tehát félemler.

A hős svábok

Kérdés: Mit mondjon a német, ha a magyar az mondja, hogy ő csak bevándorolt és nyelvéhez nincs joga?

Felelet: Ezt mondja: A német nem bevándorló, hanem hódító, aki az országot a császári sasos fekete-sárga zászlóval, karddal a kezében foglalta el a törököktől, tehát joga van nyelvéhez.

*

Kérdés: Milyen volt Magyarország a török hódoltság után?

Felelet: Pusztaság volt, mocsarakkal, nagy erdővel. A németek teremtettek kulturát. Amikor megvolt a nagy munka, jöttek a magyar urak és világszeretők ismert nagyszájúsággal kijelentették, hogy ők az ország. Amíg dolgozni kellett, nem voltak sehol, mert az ismert magyar betegségben: fáradtságban, tunyaságban és lustaságban szenvedtek.

Fölvívás pofozásra

Kérdés: Lehet a német jó hazafi?

Felelet: Hogyne, sőt jobb, mint a magyar, aki csak nagy beszédeket mond, politizál, iszik és henyél, míg a német dolgozik.

*

Kérdés: Mit tegyünk, ha a magyar gyalázza a németet?

Felelet: Mindig halljuk: buta sváb, disznó sváb, kutya sváb. Erre egy jó svábnak pofonnal kell felelni, hogy a magyar megsiketüljön és megvakuljon.

Mit olvasson a sváb?

Kérdés: Milyen újságokat olvasson a deutsch-ungar?

Felelet: Semmiesetre se magyar lapokat. Csak németeket. Ezek: Deutsch-ungarischer Volksfreund (Temesvár), Deutsches Volksblatt für Syrmien, Semliner Volksblatt, Ungarisch-Weiskirchner Volksblatt, Wiener Deutsche Zeitung, Wiener Deutsches Tagblatt, Wiener Deutsches Volksblatt.

*

Kérdés: Mit kell ismernie a deutsch-ungarnak?

Felelet: A nemzetiségi törvényt, a melyet lábbal tipornak a magyarok.

Tizparancsolat

Kérdés: Mi a deutsch-ungar tizparancsolata?

Felelet: 1. Beszélj, ahol csak lehet, németül. 2. Csak német leányt végy feleségül. 3. Gyermekeddel csak németül beszélj. 4. Csak német istentiszteleetre járj. 5. Légy becsületes. 6. Tiszteld a mások nyelvét, de legjobban a magadét. 7. A községházán csak németül beszélő jegyzőt tölj. 8. Cselédeiddel csak németül beszélj. 9. Német lapot járass. 10. Csak olyan képviselőre szavazz, aki a németek jogáért harcol.

Egy kis szerelem

Kérdés: Miért vegyünk csak német leányt feleségül?

Felelet: 1. Mert a német lányok a legszebbek. 2. Mert ők a legjobb háziasszonyok és anyák. 3. Mert vérünk nemes, egészséges és a keveredés ártalmunkra van. 4. Mert gyermekeink németül tanulnak az anyjuktól.

Renegátok, betyárok

Kérdés: Ki a renegát?

Felelet: A legbecstelenebb ember, aki németnek született és magyar akar lenni. Az ilyent le kell köpni.

*

Kérdés: Mért ne küldje a deutsch-ungar magyar iskolába a gyermekét?

Felelet: Mert a magyar iskola mérszárské a gyermekeinknek, ahol elbutítják, tönkre teszik. A magyar iskolákban betyárokat, svihákokat, nagyivókat, kártyásokat, nagyszájú politikusokat nevelnek.

*

Kérdés: Mit alapítson egy deutsch-ungar?

Felelet: 1. Olvasóköroket, ahova német lapokat járatnak. 2. Dalegyesületeket, amelyek német dalokat énekelnek. 3. Német önképzőköroket. 4. Védő, tüzoltó- és sportegyesületeket, de csakis német vezényszóval.

Pangermán program

Kérdés: Miért nem beszélnek a parlamentben gazdasági dolgokról?

Felelet: Mert a képviselők nem értenek hozzá, mert éhes fiskálisok és tönkrement nagybirtokosok.

*

Kérdés: Kit választunk képviselőnek?

Felelet: Német néppártit, aki a nemzetiségi nyelvek behozatalát követeli a hivataloknál, az iskolánál, és a bíróságnál; nemzeti kulturtanács föllállítását követeli, amelynek minden nemzetiségi tagjai vannak; követeli a teljes sajtó-, gyűlekezési-, egyesületi- és szólásszabadságot, az államjogok államosságát, a hitbizományoknak hegyes vidékekre való áthelyezését, általános titkos választójogot, adóreformot, a gabona határidőzlet eltörlését, a párbaj szigorú büntetését, munkásvédelmet, örökös vármegyiséget Ausztriával, a német vezényleti és szolgálati nyelv föntartását a közös hadseregben. Ezt követeljük a trón és a hazajavára.

Összeesküvés

Kérdés: Mit tegyen a német olyan kerületben, ahol szerb, horvát, román, rutén van?

Felelet: Szövetkezzen velük a magyarok ellen, mert őket is el akarják nyomni.

*

Kérdés: Igazságos az Ausztria elleni gyűlölet?

Felelet: Nem, ellenkezőleg: össze kell tartanunk Ausztriával. Ausztria nem gyűlöli Magyarországot, csak a nagyszájú magyar arisztokratákat és fiskálisokat. Ha a két ország különválna, tönkre menne mind a kettő. A 48-as párt halálos ellensége a deutsch-ungaroknak.

Finálé

Kérdés: Mit tegyetek ezzel a könyvvel?

Felelet: Ugy olvassátok, mint az imádságos könyvet. Olvassátok föl gyermekeiteknek, szomszédaitoknak, ismerőseiteknek és véssétek jól szívetekbe. Ha el akarják venni tőletek, ne adjátok oda. Aki több könyvest kap, ossza szét barátai közt. Az a tiszta igazság, ami itt írva van. E szerint cselekedjétek!

Mi magyarok mosolyoghatunk a pamflet bornirtságain, kacagtató hülyeségein, de ezzel a dolog nincs elintézve. Az az allddeutsch bitang, aki ezt a magyarfaló katekizmust összehordta, a nép nyelvén beszél és jól érti a módját, hogyan kell a mérget az egyszerű sváb eszébe és lelkébe csöpögtetni. Irtózatosan romboló hatása lehet ez undor izgatásnak, ha minden igaz magyar ember idejekorán nem gondoskodik az utonálló becsületablók aknamunkájának ellensúlyozásáról. Föl kell világosítani derék, hazafias svábjainkat, a szepességi németeket és a szászokat, hogy az allddeutsch népcsalók az ő zsirjukon akarnak fölhizni, a nélkül, hogy a nép javára bármit is képesek volnának tenni. Ne várjunk semmit a kormánytól, amely most udvari szállításokban utazik, — minden magyar egyenkint tegye meg a maga hazafias kötelességét.

PERFID követelések

Tomasics ráduplez a bán áruló programjára. A horvát nyelv teljes uralmát akarják

Elmaradt pártalakítás

A horvát nemzeti párt még nem hozott végleges határozatot az új pártalakítás dolgában. Sebaj, azért az árulás árulása marad. *Rakodczayn* keresztül a magyar kormány meghajolt a lázadó horvátok előtt és olyan engedelményeket helyezett kilátásba, hogy azok hallatára fellázadt a vér minden hazafias magyar emberben. A kiáltó sérelem szóba fog kerülni januárban a képviselőházban is, hol *Bozóky* Árpád disszidens függetlenségi képviselő interpelláció alakjában kéri majd számon Wekerlétől a zágrábi fegyverletelt és követelni fogja, hogy a bán program legfőbb pontjaival tagadja meg a közösséget.

Wekerle horvát pártja

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Zágráb, december 30.

Vasárnap megtartották Zágrábban az összehívott nagygyűlést, melyen a bán is résztvett. *Tomasics* Miklós mindenekelőtt bejelentette, hogy az a bizottság, a melyet a nemzeti párt szombati gyűlésére küldött ki az új pártprogram kidolgozására és a nemzethez intézendő kiáltvány megszövegezésére, nem felelt meg feladatának. Hogy miért nem, azt a következőkben okolja meg:

— Alig kezdett a vasuti pragmatika kérdéssel foglalkozni a bizottság, máris kitűnt, hogy *lekiúszhatatlan nehézségek forognak fenn*, mert az egész kérdés rendkívül bonyolult. Egy dolog látszott csak bizonyosnak: a vasuti pragmatika, mint a horvát-magyar kiegyezés helytelen értelmezéséből eredő törvény, sérti Horvátország jogait és ezért alapjában véve tarthatatlan. *Ezt a törvényt meg kell változtatni*. A módot és az eszközöket, hogy ez miként történjék, nagyon meg kell fontolni. És itt akadt meg a bizottság. Olyan megoldásra van szükség, amely a deklarációból minden esetleges ellentmondást és tévedést kizárjon. Mindenekelőtt a rezolucionisták álláspontjával kell tisztába jönnünk: vajjon közös törvénynek tekintik-e ők a vasuti pragmatikát, vagy sem. Módot kell találnunk, a melylyel az egész kérdést megoldjuk és főképpen, hogy kitűnjék a legfontosabb dolog: *mi az állal, hogy a vasuti pragmatikát elítéljük, nem akarjuk az állami alaptörvényeket megváltoztatni és hívei vagyunk a mostani államjognak*.

— Nem szabad számításra kívül hagynunk az évtizedes gyakorlatot, a melyet az új törvény állandósítani akar. *A régi állapot nincs összhangzásban a kiegyezéssel*. Most még csak annyit mondhatunk, — folytatta, — hogy a pragmatikát *formai okokból* elítéljük. A kérdés megoldásánál azonban ennek a módját is meg kell találnunk és itt még egy fontos kötelességünk van: a pragmatika ellen való állásfoglalásunk legyen összhangzásban azzal a deklarációval, a melyet a horvát delegáció a közös országgyűlésen előterjesztett. Mert, bár elveink a delegáció politikai hitvallásával nem egyeznek, a közös országgyűlésen horvát részről elhangzott deklarációt nem egyedül a rezolucionisták állásfoglalásának, *de Horvátország hivatalos és törvényes megnyilatkozásának* kell tekintenünk. A bizottság éppen ezért nem hozhatott határozatot a pragmatika kérdésében, a melynek beható tanulmányozása okvetlenül szükséges. *Figyelmünket ki kell terjesztenünk a pragmatika által felvetett egész nyelvkérdésre*. Ha a rezolucionisták — mint ezt szónokaik mostanában hirdetik — erélyes nyilatkozatban tiltakoztak volna a vasutas-törvény ellen és ezután elhagyták volna a magyar parlamentet, — a magyarok most igazán a legrosszabb helyzetben volnának: a pragmatikát csakugyan nem lehetne közös törvénynek tekinteni. Ezek az itt felsorolt mozzanatok világosan mutatják azokat a nehézségeket, a melyeket a nemzeti párt enunciaciójának meg kell oldani. *Tomasics* végül az általános titkos választói jog sürgős életbeléptetése mellett emelt szót.

Kedvező benyomások

A *Keleti Értesítő*-nek Zágrábból a következőket jelentik: A volt nemzeti párt értekezlete még nem hozta meg az unionista-párt alakítására nézve a kívánt eredményt. A tárgyalások még folynak, különösen abban az irányban, hogy a személyes természetű akadályok elháríttassanak. A nyelvkérdés által okozott nehézségeket, azt hiszik, sikerül majd elhárítani. A bán által bemutatott program általában kedvező benyomást keltett. Az ellenzéki lapok lebecsülik ugyan annak értékét, azt állítván, hogy ugyanezen ígéreteket annak idején *Pejacsevics* bán is hangoztatta, mindazonáltal kétségtelen, hogy ha sikerülni fog a volt nemzeti párt most még tartózkodó tagjait az egyesülé-nek megnyerni, az új unionista-párt mint számottevő tényező fog szerepelhetni.

Megkondult a lélekharang.

Bécsben szólalt meg ma este a lélekharang az önálló magyar nemzeti bank fölött. Hiába taktilakznak, hiába szélhámoskodnak már ezzel a kérdéssel a Royal-klub hazafiai. Wekerle elalkudta az osztráknak ezt a jogukat is, nincs rá eset, hogy a kormány elejtse az osztrák-magyar bankot, mely az este tartotta rendkívüli közgyűlését. *Bilinszki* Leó lovag bankkormányzó elnököl a közgyűlésen, *Pranger* József vezérfitkár pedig ezt az indítványt terjesztette a közgyűlés elé:

Az Osztrák-magyar bank főtanácsa felhatalmaztatik, hogy a szabadalom további meghosszabbítására vonatkozó kérelmet a bank-alapszabályok 105. cikkében megállapított határidőn belül mindkét magas kormányhoz benyújthassa.

Az indítvány elhangzása után egy hang emelkedett csupán: *Boudy* császári tanácsosé. A cseh részvényesek nevében jelentette ki, hogy ők nincsenek ellene, hogy a bank-szabadalom megújítása érdekében a két kormánytól idejekorán lépéseket tegyenek. *Pranger* indítványát egyhangulag elfogadták: s a tízperces közgyűlés, melyen háromszázán voltak együtt, ezzel véget ért. Magyar részről *Tarkorich* József alkormányzó és *Papp* Elek kormánybiztos jelentek meg a nevezetes közgyűlésen, de nekik nem volt szavuk semmihez se.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttekert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-mellbajok

(Tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérköpést, tüdőgyulladás, kítűnt eredménytelgyógyítatnak új gyógyszerrel, inhalációkkal és

szérumoltásokkal
Dr. HARMAT GYULA Tüdőbajokak rendelésintézte — inhalatorium
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
Rendelés 11-12.2-4-ig.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).

Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgálatát.

Megvettem Berger Béla

Koronaherceg-utca I. szám
finom uridivat üzlet mátlól fogva naponta délelőtt 9-től este 7 órig a raktáron lévő finom fehérneműeket, nyakkendőket, angol havelokkok, plaidet, esernyők, kalapok, selyem-trikók és a többi olcsón eladó.

Kertész Pál

Rákóczi-ut 40. szám és Koronaherceg-utca 12. szám.

Értékes és maradandó

ujévi ajándékok

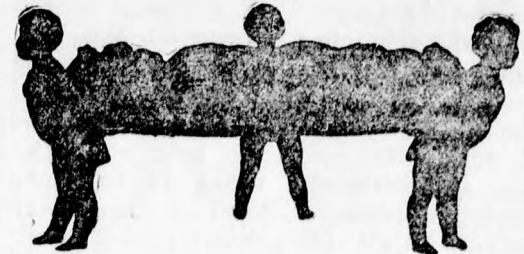
Magyarnak Pécs. Németnek Bécs.

Hazai iparunkat előmozdít cégesen a legjobb órák és ékszerék jobban és olcsóbban szerezhették be, mint bármely külföldi órágyárossal.

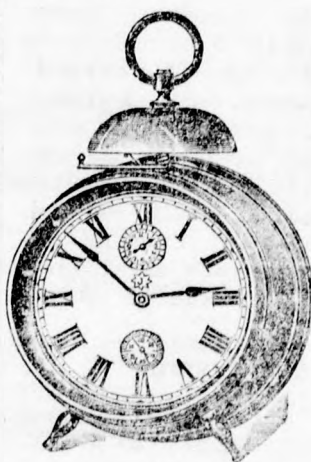
Kockázat kizárva! Nem tetsző árut

kicserelek, vagy a pénzt visszaadom!

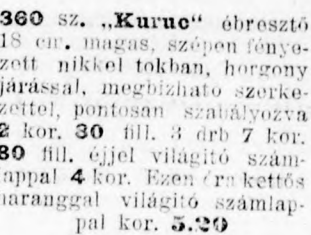
Csak általam kipróbált, pontos járásu órákat szállítok. 10 évi jótállás!

34. cm. átmérő, igen izléses sütemény vagy gyümölcsstartó legszebben kidolgozva — kor. 54.—

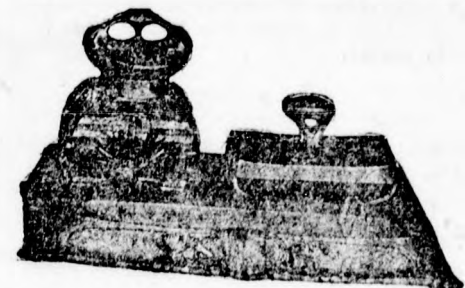

Női 14. karátus arany óra briliáns kövekkel kor. 65.—

360 sz. „Kuruc” ébresztő 18 cm. magas, szépen fényezett nikkel tokban, horony járassal, megbízható szerkezettel, pontosan szabályozva 2 kor. 30 fill. 3 drb 7 kor. 80 fill. éjjel világító számlappal 4 kor. Ezen óra kettős haranggal világító számlappal kor. 5.30

Ezüstből zománczománczkeppel 3 kor.

Tintatartó itatóval — kor. 36.—

Igen csinos divatos 14 kar. gyűrű legsz. szívár. kőv. — 12.30

Ezüstből zománczománczkeppel kor. 2.80

„Lonius” arany óra, kettősfedeli monogramm vésésre alkalmas K 140.—

Schönwald Imre órásmester és Pécs.

Et ezen lapra hivatkozik, megkapja nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve.

AZ ERŐSZAK GYŐZELME BIHARBAN

Tisza István és gárdája a negyvennyolcasok ellen. Élet-halálharc a bihari megyeházán. A geszti főur korteshadjárata

„Te vagy az a bihari isten?”

A geszti remete ott hagyta a szent magányt és nagy robajjal, kihívó kardosörtetések között megjelent újra a küzdőtérre. Hirhadt alkotmánytipró vállalkozásai mellett nem exponálta magát nagyobb erőszakossággal Tisza István gróf, mint amilyen cézári indulatokkal folytatta a harcot a biharmegyei hatalomért. A bihari hatvanhetes párt gyűlésein a szereplés vagy a visszavonulás kérdését vetette föl hívei előtt valahányszor azt követelte, hogy kritika nélkül teljesítsék minden akaratát a vármegyei tisztújítások alkalmával. Pusztuljon a megyeházáról mindenki, aki valaha egy szóval állást mert foglalni Glatz Antal főispán mellett, — ezt a jelszót adták ki Tisza István és hívei és minden eszközt megragadtak arra, hogy akaratukat keresztülerőszakolják. Tegnap este, a választás előestéjén a Pannónia-szálló külön termében értekezletet tartott Tisza István az embereivel. Az értekezleten többszázán jelentek meg és valóságos mámorba fult a társaság lelkesedése. Tisza szónoki erejének minden eszközével fanatizálta a híveit. *Kiméltlenül támadta a főispánt, a kormányt, a mai rendszert és a fehér asztal mellől hadat üzent mindazoknak, akik Biharmegyében szembe mertek szállni vele.*

— *Nem türöm, hogy bárki is ellenkezze!* — ezt hangoztatta Tisza István egy hatalmi örjögésben szenvedő ember erőszakos határozottságával. Nyíltan jelentette ki az értekezleten, amit néhány hét óta minden pártgyűlésen is hangoztatott, hogy *megköveteli mindenkitől, aki az ő táborában akar helyet foglalni, hogy a tisztújításon a biharmegyei hatvanhetes párt listájával szavazzon.* Természetes, hogy nem akadt ember, aki az ellentmondást megkockáztatta volna. Tudja róla mindenki, hogy kiméltlenül és cézári ösztönei vannak. Értekezlet után lakoma volt, a bihari dzsentri híres, nagy mulatozásaira emlékeztető dáridó, amelynek világos reggelig Tisza István maradt a központja. Pezsgő göze mellett eskette meg híveit, hogy másnap az urna mellett éppen olyan hívek maradnak hozzá, mint a fehér asztalnál. A virágos éjszaka hangulata még jobban összeforrasztotta az egymásnak és Tisza Istvánnak fölesküdt társaságot és akárhányan voltak, akik a Pannóniából egyenesen a megyeházára mentek szavazni.

Nyolcórás választás

„Veszzen minden függetlenségi!”

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Nagyvárad, december 30.

A választás reggel kilenc órától délután öt óráig tartott. Glatz Antal főispán nyomban a közgyűlés megnyitása után elrendelte a szavazást. Két urnánál szavaztak és a Tisza-párt emberfeletti erőlködést fejtett ki. Tisza István, Beöthy László, az egykori bihari főispán és Telegdy József volt szabadlövőpárti képviselő személyesen kapacitáltak mindenkit. Tisza állandóan az urnák körül tartózkodott és szuró tekintetével valósággal terrorizálta a bizottsági tagokat. Rövidlátó lévén, közelment mindenkihez és ha lehetett, megnézte a listáját. Kortesei a fenyegetőzéstől sem riadtak vissza, de az ő magatartása sem volt egyéb folytonos inzultusnál. A függetlenségi párt a maga szervezetlenségében tehetetlen volt ezekkel az erőszakos fegyverekkel

szemben. Már délfelé látni lehetett, hogy Tiszák listája nagy többséggel keresztülmegy. Elkeseredett harc folyt az árvaszéki elnöki állásért, amelyet egy érdemes tisztviselő: *Hranyiczky Kálmán* töltött be évtizedeken keresztül. Hranyiczky harminnyolc év óta áll Biharmegye szolgálatában, mindig a legnagyobb elismerés kísérte munkásságát, de az új rendszerrel nagy bűn szakadt rá. Az a bűne, hogy *rokona Glatz Antal főispánnak*. Tisza kiadta a jelszót, hogy nincs helye a vármegyei házában. *Werner Károly* volt főszolgabíró jelölték vele szemben, akit *249 szavazattal Hranyiczky 176 szavazata ellenében meg is választottak*. Hranyiczkyra sok Tisza-párti szavazat esett, akárhányan voltak, akik nem vették a lelkükre, hogy ez a régi, értelmes tisztviselő tisztán politikai türelmetlenség miatt elveszítse állását. De Tiszák nem kegyelmeztek neki. Diadalmasan szorított az egész párt, mikor a főispán kihirdette az eredményt. Nagy ovációval fogadták a többi Tisza-huszárok győzelmét is. *Miskolczy Ferenc*, a főispán elkeseredett ellensége, újból alispán lett. *Keszthelyi Zoltán*, akinek nemrég komoly afférje támadt Glatz Antallal, főjegyző maradt, *Wallner Ödönt*, a Tiszák régi ügyvédjét pedig vármegyei főügyésznek választották. A többi állásokra is a régi tisztviselőket hozták be, kivéve a belényesi főszolgabírói tisztelet, amelyért érdekes küzdelem folyt.

Rothschild sógora — főszolgabíró

Tisza ellenezte

Rothschild Alfréd sógora: *Wertheimstein* Henrik vette föl a harcot a belényesi főszolgabíró állásért *Markovics Manó* volt szolgabíróval szemben. Min a két jelölt Tisza híve volt, de a hatvanhetes párt *Markovicsot* tekintette a maga kandidátusának és állást foglalt *Wertheimstein Rózsika* fivére ellen. Ennek az a magyarázata, hogy Tiszák erőlködése tulajdonképp a bihari dzsentri élet-halálharc, háború a hajdan való diósó hatalomért, *Wertheimstein* pedig nem sorozhatja magát a bihari dzsentri tagjai közé. Tiszák ebben az ügyben is meglehetősen exponáltak magukat, mégis *Wertheimstein* Henrik lett a belényesi főszolgabíró, csekély szótöbbséggel. *Markovics Manó* újra a szolgabírói állást nyerte el.

Még a híres vármegyei korteshadjáratok történetében is példátlan, hogy milyen fegyverekkel küzdöttek Tiszák a mai győzelemért. Tisza István, akinek a szembaja folytonosan súlyosbodik, *hetek óta kortesuton volt*. Egyik dzsentritől a másikhoz ment vadászni, a vadászatokra összegyűjtötték a választókat és Tisza ilyenkor kapacitálta az embereket. Az idegenből minden képzelhető szavazót hazahozták az urnához. Volt közöttük egy ur, akinek a nevét nyomatékosan kell följegyezni. *Tóth Dezső* ez, állására nézve *közigazgatósi bíró*, egyike annak a magasrangu hivatali személyzetnek, amely még tele van *Bánffy Dezső* és *Tisza István* kreaturáival. *Tóth Dezső* tisztán azért utazott le *Nagyváradra*, hogy *leszavazhasson a Tisza István listájával*. És amilyen képtelen állapotnak a tünete ez a nagyon jellemző eset, olyan képtelen állapotban leledzik a biharmegyei függetlenségi tábor, amely fölött ma győzelmet erőszakoltak Tiszák.

Ennek a pártnak nincs szervezete, nincs vezetése, nincs összetartása, tisztán az emberek meggyőződése tartja össze és nem a multhatatlanul szükséges pártdisciplina. *Glatz Antal*, a főispán is győnge ember, a kivel ma az történt, hogy *Miskolczy Ferenc* alispán a megválasztását köszönő beszédében ügyet se vetett rá, a köteles tisztelettel sem adózott neki, hanem a nyílt

közgyűlésen olyan hűségküfélést tett le Tisza István kezébe.

Tisza és hívei győzelmű lakomát ültek a váratlan siker örömeire. Az ellentáborban annál nagyobb az elkeseredés. Ma reggel egy előkelő ur-asszony, a bihari dzsentrinek valaha ünnepelet tagja, nyílt utcán inzultálta Tisza Istvánt:

— *Te vagy az a bihari isten?* — szólította meg Tiszát az urinő, a kinek a fiait Tisza elejtette a jelölésnél, annak dacára, hogy az illetők régi párthívei. Egy másik inzultus egy dohánytözsdeben érte Tiszát. Egy vasuti kalauz mondott neki valami kellemetlenséget, mire *Tisza arculütötte a vasutast*.

Meghalt a nagy pör ügyésze

Eötvös Károly — Szeiffert Edéről

A nyolcvanas évek világraszóló *tiszaeszlári* vérvád pörének ügyésze, *Szeiffert Ede* kuriai bíró meghalt. Ma kísérték ki utolsó útjára, a kerepesi-uti temetőbe. Abban az időben, mikor *Szeiffert* szerepelt, még *Kozma Sándor* állott az ügyészség élén. Az ő éles judiciuma *Szeiffert Ede* főügyész-helyettesben látta meg azt az embert, a kire az izgalmas bünpörben rá lehet bízni a kövadás képviselőt. *Szeiffert*, mint ügyész, nem vádolta, hanem *Eötvös Károly*lyal ugyszólván verseynt védte a vérvád vádlottait s a legnagyobb hatást akkor keltette, a mikor a legterhelőbben valló tanu, egy törvényszéki írnok mondta el vallomását. *Szeiffert* leleplezte a tanut, hogy gyilkosság miatt életének javarésztét börtönben töltötte. Ez a leleplezés döntötte el a pör sorsát. A tiszaeszlári pör lezajlása után *Szeiffert* kuriai bírónak nevezték ki. Innen nemrég nyugalmomba vonult. Tegnapelőtt éjjel hetvenhat éves korában érte utól a halál.

Az elhunyt bíróról a következő kedves visszaemlékezéseket mondotta el ma *Eötvös Károly* *A Hir* munkatársának:

— A nagy pörről szóló könyvemben — mesélte a vajda — sokat irtam *Szeiffert Edéről*, aki nagyon jeles, bölcs ember volt. Böven megírtam a könyvemben a szereplését és a jellemzését. Most egy igen kedves eset jut eszembe a szegény boldogultról. *Csemegi Károly* a nagy vérvád pörének nyarán, 1883-ban, együtt nyaralt valahol Ausztriában *Glaser* osztrák igazságügyminiszterrel és *Unger* volt osztrák igazságügyminiszter. A két tudós német igen érdeklődött a tiszaeszlári pör főszereplői iránt. *Szeiffert* iránt is érdeklődtek, aki főügyész-helyettes volt a pörben. *Csemegitől* megtudták, hogy *Szeiffert* a Bach-korszak alatt tanult jogot és akkor már bíró volt. Az osztrák igazságügyminiszter büszkén mondta erre:

— *Látja, ez a mi nevelésünk!*

Csemegi meg ezt vágta vissza:

— *Hát Eötvös Károlyról mit tartanak? Az meg az én nevelésem!*

— Ein genialer Ignorant! — jegyezte meg erre az osztrák, akinek felöltött, hogy én nem a rendes jogász terminologia szerint beszélek a tárgyaláson, hanem a magam magyaros esze szerint. *Glaser* különben nagyot okult a tiszaeszlári pörből. Onnan figyelte meg, milyen jártasok a magyar jogászok a törvényszéki orvostanban, amely akkor a harcunkban nagy szerepet játszott. Azonnal kiterjesztette Bécsben az egyetemi oktatást erre nézve is. Ha tudta volna, hogy például én — mindössze két órán át hallgattam világletemben a törvényszéki orvostant!

Ezeket mondta a vajda *Szeiffert*ről és önmagáról, mint kedves, derűs visszaemlékezéseket a nagy és viharos, rég lezajlott és elfelejtett tiszaeszlári pörről, amelyben *Szeiffert*tel együtt olyan hatalmas és emlékezetes szerepet játszott.

A HIR

MŰVÉSZET SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

A husinség réme

Még fenyeget a sztrájk

A mészáros-sztrájk veszedelme állandóan itt lebeg a főváros fölött. A segédek vasárnap délután három órakor a József főherceg-szálló nagytérben gyűlést tartottak, amelyen a szőszegő mesterek sztrájkosináló manőverével foglalkoztak. Vagy ötszázan vettek részt a gyűlésen, amely Szivós Izidort választotta elnökönek. Reisz Mór hosszú beszéddel ismertette a munkásság álláspontját. Mikor a munkaadók szőszegését ostorozta, kitört az elkeseredés vihára:

— *Hilványság! Gyálat!*

— *Le az árulókkal! Akasztófára velük!*

Reisz Mórnak csak nehezen sikerült lecsillapítani a vihart. A munkásságnak ez a nagyteltségű szónoka plauzibilissé tette annak a súlyos vádnak az igazságát, hogy a mesterek forszírozták a sztrájkot, mert emelni akarják a husárakat. Dudai Döme a sztrájknak azonnali kimondását sürgette, míg Biró Ignác a sztrájk-indítvány ellen szólt. Végre is a gyűlés elfogadta a szervezőbizottság javaslatát, amely megbizta a vezetőket, hogy kezdjenek a mesterekkel újabb tárgyalást és szükség esetén bármely napon szüntessék meg a munkát. A segédek bíznak benne, hogy a békét sikerül létrehozni. Melly Béla székesfővárosi tanácsos január tizedikére hívta egybe a békéltetési tárgyalást. Ettől vár kibontakozást a munkásság, amely teljesen szolidárius. Adamsz Mór és Noskó Ferenc biztosították a mészárossegédek nagygyűlését a hentessegédek szolidaritásáról.

Kossuth Ferenc beteg. Régi, csuzos bántalma megint gyötri Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert. A balkezén ujultak ki csuzos fájdalmai s ennek következtében Kossuth kénytelen ágyban maradni. A nagybeteg pártvezért ma gróf Andrássy Gyula és gróf Apponyi Albert is meglátogatta. Valószínű, hogy betegsége miatt Kossuth Ferenc nem fogadhatja a függetlenségi párt újévi üdvözlő-küldöttségét.

A király délvideken. A király január közepe táján, — amint ezt A HIR-nek Bécsből jelentik — a Lussin melletti Cigale kis tengeri városkába megy üdülni. Ő felsége nem Pólan, hanem Fiuméné keresztlát utazik Cigaleba.

Robbanás az Oktogonon. Ma este különös robbanás történt az Oktogon szélén, az Abbazia-kávéház előtt. A villamos kábel aknafedő vaslapja hirtelen emeletnyi magasságra röpült s a következő pillanatban óriási fénysugár tört elő a föld mélyéből. Villámgyorsan váltakozó színekben ragyogott ez a csudás tüzijáték. Két perc múlva vége lett s koromsötétség borult a kávéházakra, üzletekre hosszú utvonalon: a nyugoti pályaudvartól a Dohány-utcáig. Mindazokban a helyiségekben, ahol az Általános Villamossági Részvénytársaság szolgáltatja a világosságot. Különösen az Abbazia- és Newyork-kávéházban érezték meg a baleset hátrányait. Sokáig tartott, amíg gyertyákkal pótolhatták valamennyire az elektromos fényt. Természetes, hogy az eset sok vicefaragásra adott alkalmat. Később aztán Lázár Jenő mérnök megállapította, hogy a bajt rövidzárlat okozta. A kipattanó szikrától meggyuladt a kábelvédő ponyva s a kábelűrben támadó hősegtől gázok fejlődtek, amelyek fölvetették az aknafedő vaslapot. A javítás munkája folyik s valószínűleg reggelig tart.

Házasság. Kisfaludy Mancikát, Kisfaludy László törvényszéki fogházgondnok leányát eljegyezte dr. Mészáros Lajos törvényszéki jegyző.

Stern Adolf budapesti magánhivatalnok eljegyezte Lichtig Hermint, Lichtig Benjámin hertneki jószágigazgató leányát.

Dr. Fenyő Soma fővárosi ügyvéd házasságra lépett Mandel Pál fővárosi ügyvéd, volt országgyűlési képviselő leányával, Margittal.

A vörös macska. Legutóbbi számunkban megjelent ilyen című híreinkre, ma Hersch Samu urtól a következő levélet kaptuk:

Mélyen tisztelt szerkesztőség! A HIR legutóbbi számában *A vörös macska és Kiöntött a házbér, belefutnak a lakók* címek alatt megjelent közleményükre engedjék meg, hogy a következőkben válaszoljak. No. 1. Az én lokálitásomban nem fordulnak elő vérengzések ünnepnapokon, sőt hétköznapiakon sem, mert ha készül ilyesmi, közbelép a rendőr, akit én fizetek. No. 2. A Thököly-utcai háznak igaz, hogy bérlője vagyok, de nem mint házbéruző, hanem mint a telken épülő jövendőbeli hotel tulajdonosa. A hotel nem átjáró lesz, hanem szolid hely. Kizárólag tisztességes családok találkozhelye. November elsején volt az első fertályom és amikor az igazgatómmal, a könyvelőmmel és az ügyvéddel bevonultam már ötven ember ordított az udvaron, úgy, hogy bemenekültünk a házmesterhez. Innem adtuk ki a lakásokat és innen vette ki az a bizonyos Weisz Józsefné 640 koronáért a földszint 1. számú. Irásom is van róla. Arról nem is beszélek, hogy ez a nő, akinek az a melegsége, hogy hat gyerek anyja, leszállt és leházbéruzősorozott. Az így most a bíróság előtt van. Kérem a szerkesztőséget ne vágjanak az ítélet elé. Kiváló tisztelettel: Hersch Samu.

Hersch Samu nyilatkozatát, ime készséggel közreadjuk. Lássá, hogy A HIR nem ő rá haragszik, hanem azokra a gaz házbéruzősokra, akik a szegény nép vérén szerzik vagyonukat.

Elítélt váltóhamisítók. A budapesti büntetőtörvényszék ma déli tizenkét órakor hirdette ki ítéletét abban a hatvanézer koronás váltóhamisítási perben, amelyet a törvényszék három napon át tárgyalta. A bíróság Biringer Mátyás soproni dúsgazdag földbirtokos panaszára úgy Biringer Tivadart, mint Hász Jenőt elítélte másfél évi börtönre, amelyből vizsgálati fogságuk által tizenegy hónapot kitöltöttnek vettek. Az ügyész súlyosbításért, a védők pedig a büntösség kimondása s az ítélet sulya miatt felebezést jelentettek be. A bíróság mindkét vádlottat ideiglenesen szabadlábra helyezte. Az ítéletet szívszorogva várta Hász Jenő menyasszonya, Hegyesi Juliska színésznő, aki a háromnapos tárgyalás alatt egy pillanatra sem hagyta el a termet. A szép leány nagy sirással hallgatta az ítéletet, de bána, amikor meghallotta, hogy vőlegényét szabadlábra helyezik, csakhamar öröme változott. A szegény leány kitarító hűsége annyira megindította Hász Jenőt, hogy bár eleinte ellenkeztek a frigyét, utóbb leányukká fogadták Hegyesi Juliskát, aki kivánságukra lemondott a színipályáról is.

A szerkesztő ur multja. A Magyar Rendőri Ujság címen lap jelent meg, amely Parlagi Aladárt vallja szerkesztőjéül. Székely Vladimir rendőrfogalmazó és Gegus Dániel rendőrkapitány, mint a Közbiztonság (Rendőri Lapok) című lap szerkesztői nyilatkozatot küldtek be hozzánk, amelyben figyelmebe ajánlják a nagyközönségnek, hogy Parlagi Aladár, ez az ügynökből lett „szerkesztő” legutóbb detektívnek adta ki magát és a rendőrség a detektív cím jogosulatlan használatá miatt megbüntette.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

TÁVIRAT TELEFON

Tifusz Déván

Bezárták a tanítóképzőt

Déva, december 30.

Déván nagyobb mértékben fellépett a tifuszjárvány. A tanítóképző-intézetet bizonytalan időre bezárták. A hatóság széleskörű intézkedéseket tett a járvány megállítás érdekében.

Lángokban egy gyár

A kár több millió

Ungvár, december 30.

Az egyesült magyar hajlított fabutor-gyárak itteni gyártelepe lángban áll. A hatalmas gyártelep, amely a város végén fekszik, mint egy óriási fátkya világít az éjszakába. A tüzoltóság a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudott gátat vetni a lángok rohamos pusztításának. Az összehalmozott könnyen gyúladó faanyag recsegve, pattogva kapott lángra és a hirtelen támadt szél egyik épületről a másikra repítette a pusztító parazsot. Egy ember bennégett. A kár milliókra rug.

* Ujházi Ede. A színházjáró közönség ritkán jut ahhoz a szerencséhez, hogy Ujházi Edét láthassa. Ma ilyen ritka eset volt a Nemzeti Színházban. Ifjusági előadásként „Böles Náthán” került színre. Kétségtelen, hogy a böles zsidó a legjobb szerepe ennek a böles színésznek, a kinek Constantin abbé kicsiny, eszes, de nem, jelentékeny ember. A Halévy darabjában csak nagy kedélyt mutathatja meg, itt mélysege, esze, nemessége, az ő külön egyéni kiválóságai is kiünhetnek. Ki is tűntek ma is, jobban mint ez előtt és én úgy gondolom, hogy a Lessing nagy alakja ma érett meg az Ujházi lelkében. Szébb, színesebb és egyenletesebb mint valaha. Soha és sehol ilyen Böles Náthánt nem látott még a közönség és nagy vétek, ha gyakrabban nem láthatjuk. A nyílt színi tapsok, a melyeket Ujházi kapott, nem zavarhatták meg az előadás kitünő hangulatát. És nem hatott zavarólag az sem, hogy a Szaevay szultánja inkább egy elbizakodott erdélyi kurtanemes, mint egy délszaki fejedelem. Különösen jó volt Gabányi, az öreg dervis: a nagy történelmi genre minden kiválóságával ékes, a fiatal Hajdu, aki Vizvári örökében, a barátban kitünő volt, a mi igen nagy szó. Paulay Erzi, Török Irma jók és érdekesek. A mi pedig a Nagy Imre gyönyörű szerepét, a templomost illeti, azt Pálffy játszotta, a kis Pálffy volt, mint mindig. De mintha ma ő is kedvesebben turbékolta és gögicselt volna, mint a hogy rendszerint szokott. Lehet azonban, hogy csak elnézőbbek vagyunk, mert hálásak vagyunk, hogy a Nemzeti Színházban egy a színházhoz méltó előadást láttunk. (s.)

* Kiss József ünneplése a Vigszínházban. Ma este Kiss József díszöségének hódolt a Vigszínház. A jubiláns költő tiszteletére díszelőadást rendezett a színház. Herceg Ferenc színjátékát a *Déryné ifjasszonyt* adták, a harmadik felvonás közepén pedig hangverseny keretében kitünő színészek Kiss József gyönyörű verseit szavalták. A nézőtér zsufolásig megtelt; a páholyokban és a földszíni ragyogó asszonyok, forró premier-hangulat, a proscenium-pályolyban az ősz költő, akit zajos tapsal és éljenzessel fogadtak a közönség. Herceg Ferenc üde, illatos darabjának első két felvonása után, következett az est ünnepi része. Elsőnek Góth Sándor szavalt a *Kiss József Dalaim* című három kis versét nagy sikerrel. Aztán Medgyaszay Vilma *Az anyaszív*-et adta elő az ő nagy művészetével. A csodaszép költemény Medgyaszay pompás előadásában, Tarnay Alajos kifejező muzsikájával óriási hatást keltett. Percekig ünnepltek a művésznőt és a költőt. Márkus Emiliát már megjelenésekor zajos ovációkban részesítették: *Oh miért oly későn...* és *Megállnék ablakod alatt...* Kiss József poézisének két legbecesebb lírai megnyilatkozását olvasta fel nemes egyszerűséggel. Virággal és tapsal hálálták meg Márkus Emília szereplését. Gál Gyula az *Odessza*-t és a *Nápolyi Emlék*-et szavalt a megrázó drámai erővel. *Kerlész* Ella a *Rab asszonyt* mondta el. Szamosi Elza és Sándor Erzi a jubiláns költő dalait énekelték Tarnay Alajos zongorakisérére mellett. Mind a két művésznő alig győzte megköszönni a közönség tettségnyilvánításait. Varsányi Irén Kiss József legújabb versét, *Hamupipóka*-t szavalt a kedvesen, azzal a nagy és egyszerű művészettel, amely ennek a nagy színésznőnek minden alakítását jellemzi. Varsányinak volt a legnagyobb sikere az ünnepély közreműködői közt. Az utolsó szám után az egész közönség felállott és áradozó, tomboló tapsal ünneplte Kiss Józsefet, aki meghatottan a színpadról köszönte meg a hódolat spontán megnyilatkozását. Varsányi Irén és Hegedüs Gyula a felolvasó asztalhoz vezették a költőt, aki mély esőndben olvasta fel *A lovag* című új költeményét. Ezután olyan lelkesedés következett, amelyre talán még a Vigszínház sem emlékszik vissza. A földszint közönsége előretódult; a hölgyek virágokat szórtak Kiss József elé, a karzat dübörögtetve éljenzett. Sokára esendessedt el a színház. Folytatták a *Déryné ifjasszonyt*. Előadás után a közönség megvárta Kiss Józsefet és újból lelkesen megéljenzte.

* Budapesti kabaré-színház. Ma este mutatkozott be a Teréz-körtüi kabaré új műsora premierjének keretében Fábán Kornélia, a Vigszínház volt művésznője a kabaré közönsége előtt. A kabaré új művésznője kedves és finom számaival nagy sikert aratott.

GYUJTOGATÁS a Szápáry-palotában

Elpusztult műkincsek

Riadalom a kaszinóban

A tettest elfogták

Káröröm az utcán

Több millió korona a kár

A muraszombati Szápáry-grófok régi családi palotájában, amely a Szép-utca és Reáltanoda-utca sarkán, a Nemzeti Kaszinó mellett van, tűz keletkezett ma estefelé hat óra tájban. Az óriási értékű berendezésnek jelentékeny része, tömördek antik butor, gobelin s más műtárgy elpusztult. Miután a mágnás-családnak egyetlen tagja sincs most a fővárosban, a kár összegét nem tudják pontosan megállapítani, de annyi kétségtelen, hogy több millióra tehető az elhamvadt s az erős vizugarak által pocsékká tett műkincsek értéke. A tűz oka gyújtogatás, amelyet *Pinterics István* háziszolga követett el bosszúból.

„Zsúrt át az ördög”

Az egyemeletes, vén palotából hat óra után nyolc perccel csapott ki az első lángnyelv, amely a robbanás-törte ablakon utat talált kifelé a reáltanoda-utcai fronton. Egészen pontos megjelöléssel: a huszonegy ablak közül sorban a harmadik volt az, amelynek szájából ijesztő fény vetődött a szűk mellékutcára s gyorsan odaesőditette az utcai járókelőket, meg a közeli házak lakóit.

Egy-két perc múlva sárgáskék fényben uszott a második és negyedik ablak mögött levő helyiség is. Tisztán látszott az utca másik oldaláról, hogy a láng mily sebesen szalad a grófi lakásban szobáról-szobára. Bőséges tápláléka volt a sok finom függöny, perzsa szőnyeg és gobelin.

A szomszédos mágnáskaszinóból egymásután jöttek az urak; a többi közt gróf *Karátsonyi Aladár* és *Jenő*, *Rohonczy Gedeon*, *Latinovics Ernő*, aztán *Dessewffy Arisztid* és sokan mások. Szomorúan távoztak és a klubban, ahová elvitték az eset részleteit, nagy részvételt fogadták *Pali gróf*ék ősi fészkeinek pusztulását.

Annál nagyobb gaudiummal kíváncsiskodott az utca népe, amelynek szájából szörnyűködve hallhatták a kegyelmes fülek:

— Ez éghet, ez éghet, hála istennek!

A Nap egyik rikkancsa elkiáltotta magát:

— Zsúrt át az ördög odafönt.

Tóth IV. János rendőr, aki még akkor egyedül volt a „helyszínen”, valószínűleg nem volt tisztában a *zsúr* szó értelmével, mert dühösen mondta:

— Még ilyenkor sértegetsz is, te csibész. Aló, mars!

S megfogta a rikkancsot. Vitte be a IV. kerületi kapitányságra. Az ördög pedig közben poklot csinált a grófi lakásból, amelynek ablakai elviselhetetlen forróság és bűz tödült kifelé. Világos lett a reáltanoda-utcai front legtöbb ablaka és a szép-utcai homlokzaton is olyan fényesség támadt, amilyen a legnagyobb estélyek alkalmával se árad szét onnan.

Betörés kényszerűségből

A központi tűzoltóságnak csak hat óra huszonöt perckor jelezték a grófi ház veszedelmét. Az összes balparti őrségek kivonultak *Blaschnek* és *Kállay* tisztek vezetésével. Gőzfejszkendőt, tololétrákat is hoztak magukkal. *Szcerbovsky* főparancsnok szintén kísietett, az ellentengernagy uniformist és a Lohengrin-sisakot már nem is volt ideje fölvenni.

Roppantul nehéz volt a tűz fészkeinek a megközelítése. Próbálták az udvarról; nem sikerült. Az utca felől támadták meg aztán a tüzet. Fölmentek a létrákon, betörték az

összes ablakokat és úgy másztak be a termekbe. Hat vízesővel igyekeztek megtörni a tűz erejét s a legénység igazán bátor és fürge módon szállott szembe a lángtengerrel.

Jött aztán nagy aparátussal a rendőrség is, amelyet *Bockelberg Ede* felügyelő vezetett. A főkapitányságról *Heuckel* és *Pausi* ügyeletesek jelentek meg. A lovasrendőrök hamar megtisztították a két szűk utcát, a mire csakugyan szükség is volt, hogy a tűzoltók zavartalanul működhessenek. Elzárták a Szép-utca bejáratát a Kossuth Lajos-utcánál s a Reáltanoda-utcát mindkét oldalán.

Az érdeklődők százai így nem láthatták közeli a mesés értékű lakosztály pusztulását, csak néhány elegáns ur jutott oda „Szápáryék barátain” kiáltással s néhány gyanus alak „szolga ragyog ott” megjegyzéssel. Hogy a két csoportból kik füllentettek nagyobb, azt nem lehetett megállapítani.

Félóra múlva lokalizálták a tüzet s hazarobogott a gőzfejszkendő, nyolcadfél órára pedig az utolsó parázs is kihamvadt. Az udvar és kapualja megtelt a lehordott butorokkal s nyolc óra után csak egy kis őrség járt-kelt már az üszkös helyiségekben.

A pusztulás tanyája

A Szép-utca 6. számú palotában olyan kincsek vannak, aminek egyetlen magyar főúri család hajlékában sem találhatók másutt. A nagyközönség sohasem láthatta ezeket a bámulatos drágaságokat; róluk hallani is alig volt eddig módjában.

A rendőrség vezetője *A Hír* egyik munkatársát végigkalauzolta a palota helyiségein s így pontosan elmondhatjuk, mi minden van ott s mi jutott tönkre. Csaknem mind unikum, amelynek értéke nem térülhet meg, bármily nagy összegre volt biztosítva a palota.

A régi házban, amelyhez pár éve építették hozzá a reáltanoda-utcai szárnyat, most gróf Szápáry Pál és neje lakik édesanyjával, szüleitől *György* grófnővel. A bátyja, gróf Szápáry László volt fűmei kormányzó ritkábban szokott a palotában tartózkodni s olyankor a szerb-utcai törzs-épület földszintjén lakik. Édesanyja fölötté az első emeleten s Pál gróf nejevel az oldalszárny hátrább eső részén lakik. A tűz idején egyikük sem volt otthon, elsejére várják őket Muraszombatról.

A palotának érdekesebb a története, mint sok embernek. Pazar ünnepségek színhelye volt, különösen gróf Szápáry Géza volt negyvennyolcas honvédtiszt, később tíz éven át fűmei kormányzó, majd főudvarmester életében. Királyunk és megboldogult neje, valamint számos külföldi uralkodó is megfordult a remek pompájú termekben.

Már a nagy lépcsőház, amelynek karfáit ébenfából faragták, meglepi a belépőt pazarságával. Félkörös falán óriási, mesés értékű gobelin van, amely a magyar történet egyik jelenetét mutatja be. Középen nyílik a nagy előszoba ajtaja s onnan balra az elpusztult házrész, — a legtöbbet éró.

Az elhamvadt milliók

A tűz özvegy Szápáry Gézané öltözőszobájában keletkezett s onnan terjedt át a többi termekbe. A művészetnek örök vesztesége esett itt, nem fölösleges hát a részletezés.

1. *Öltöző szoba.* Ennek a berendezése aránylag egyszerű. Néhány antik tükrösasztal, selyempamlag és két régi gobelin

pusztult el, úgy, hogy nyoma se maradt. Itt égett el egy *Rombrandt*-festmény s egy kis *Michel-Angelo*-szobor, amely a görög mitológiából való tárgy. Apró darabokra törte a rázuhanó *Hardtmuth*-kályha.

2. *Budoár.* Itt volt az özvegy grófnő legyező-gyűjteménye, hat darab ókori, kínai elefántesont-legyező, négy brüsszeli csipkéből s öt régi művészek kézi festésével. Elpusztultak a csudaszép velencei aranybutorok, márványasztalok, tizenhét keret és karosszék, két csillár, egyenkint tizenötezer forint értékűek, s *Beuczur Gyula* legjobb festménye, amelyet Szápáry Lászlóról alkotott. Hat legyezőt *Morosini* dogé-tól örökölt a familia s ezeknek ára ki sem számítható.

3. *Fogadóterem.* A falakon Norvégiában szerzett híres gobelinek, kettejük háromszáz éves. Itt volt *Morosini* doge életnagyságu arképe, teljes ornátusban. Velencei látképeivel a háttérben. Továbbá régi, nagy velencei tükrök, huszonnégy pamlag és szék, egy velencei csillár. A falak ugyanazzal a szövettel voltak bevonva, mint a butorzat s mind az olasz patricius-családtól örökölték.

4. *Táncsterem.* Hatalmas helyiség, kevés butorral. A fal mellett volt egy különös asztal, malachit-fedőlappal, amely kettétört. A farészek elétek, a nagy gobelinek szintén.

5., 6., 7. A *Morosini*-terem, a nagy szalon és a nagy ebédlő nem égett el, de sok tárgy megrongálódott s műkincsek el is pusztultak bennük. Az oltás közben egész csomó drágaságot pocsékká tettek az erős vizugarak. Teljesen tönkrement a kis ebédlő s az előszoba berendezése, negyven darab perzsa- és szmirnaszőnyeg és öt festmény.

A velencei doge kincsei

Büszkesége volt a Szápáry-családnak az a terem, a melyet kegyeletből rendeztek be *Morosini*-terem névvel a velencei dogétól örökölt kincseiből. A *Morosini*ak tudvalegőleg Velence egyik legkiválóbb patricius-familiája. *Domenico* volt az első doge, aki már 1156-ban nagy barátságban élt Magyarország vezéralakjaival. Unokája *István* herceghez ment nőül s arról nevezetes, hogy férje halála után élete végéig örökösen lefátyolozva járt. Már akkor rokonságba kerültek az olasz családdal Szápáryék ősei. Az utolsó sarjadék, *Gaiffenburg-Morosini* *Soredana* grófné, aki 1884-ben halt meg velencei palotájában, örökségének jelentékeny részét — anyai ágon való rokonság útján — Szápáry Gézára hagyta.

A *Morosini*-féle kincsek tulnyomó része elpusztult. A mit a láng meghagyott, azt a víz tette tönkre. *Leonardo da Vinci*, *Tizian* és *Jacopo Bellini* egy-egy festménye veszett oda a többi közt. Az *Adria királynőjének* legcsodásabb ereklyéi lettek ma az enyészett martalékává. A pesti utcanép, mely csak a fényes csillárokat látta, kárörömmel élcelődött, de holnapról kezdve a művészet sok barátja szomorúan fogja emlegetni a velencei doge kincseit.

A vesztegetés emlékei

Elpusztult számos olyan tárgy is, a melyeknek a „műbecse” egészen speciális; bizonyos tekintetben pikantiát is jelent. A parlamenti vesztegetés nagy botránya után, a mely *Khuen-Héderváry* kormányelnöksége idején borította lázba a közönséget, csufosan távozott gróf Szápáry László Fiume kormányzói székéből. A szerencsétlen kezű mágnás akkor a yachtján nagy külföldi utra indult és hosszú ideig bolyongott exotikus országokban is. Érdekes vadászatokon szórakozott a messzi *Szudánban* és tömördek fureca vadászsákmányt hozott haza.

Dr. Lend *Adolf* volt képviselő megbukott a választáson s elég ideje maradt, hogy visszatérve eredeti foglalkozásához, szépen kitömje a Szápáry gróf állatait. *Vadmaeska*, *hiuz*, *krokodilus*, *sakál*, *zaharai oroszlán* s egyéb vadállat tucatjával volt a szép-utcai palotában, a parlamenti botrány

és a nyomában következő önkéntes számkivetés emlékére. Ma elpusztult néhánynak híjján ez a sok exotikum is.

Hogyan támadt a tűz?

A pusztulás keletkezéséről dupla verzió van, de vétkes gondatlanságról beszél mind a két okadás. Antal Károly, a Szápáry-palota gondnoka, így mondta el *A Hír* tudósítójának:

— Amikor a tűz kiütött, csak négy ember volt a házban. A kegyelmes asszony az őszi vadászatok kezdete óta lent van Muraszombaton. Laci gróf urék szintén. Pali gróf ur Párisban volt, ahol tetszik tudni, automobil-baleset is érte. Onnan Berlinbe ment, aztán Oroszországba, nejének testvére megy ott férjhez egy herceghez. Az elsőemeleti termek zárva voltak egész télen, amikor — ugy nyolcnaponkint — Laci gróf ur Pestre jött, csak a földszinten lakott. Holnaputánra vártuk a kegyelmes asszonyékat, hát takarítás, szellőztetés volt, aztán jó fűtés. Ezt *Pinterics István* szolga végezte. Ugy látszik rosszul, vagy a kályha romlott el. De inkább úgy eshetett, hogy becsukott minden ajtót a nagy kályhán és *tulságosan befűtött. Én Pintericsel bűnösnek tartom, azt hiszem nem is gondatlanságból, hanem szándékosan okozta a tüzet.* Hat óraker nagy dörrenést hallottam az emeletről. Fölszaladtam, gondoltam, hogy az öltöző-vagy hálószobában van baj. A nagy füsttől, lángtól nem tudtam bejutni az előcsarnokból. Végre az udvari részén hatoltam közelebbre, láttam, hogy a kályha fölrobbant, szélszakadt. Aztán fojtogatott a füst. Lerohantam és telefonáltam a tűzoltóknak. Jöttek hamar, utánuk a rendőrök és honvédek.

Pinterics István, aki befűtött, határozottan *Pinterics István*, aki befűtött, eleinte munkáját. Csak annyit tud, hogy robbant, aztán szaladt le. Kállay tűzoltótiszt azt a véleményt nyilvánította, hogy valamelyik szolga égő szivarveget dobhatott el a függönyök, butorok gyuladtak meg előbb s a tűz ereje robbantotta szét a kályhát aztán.

Elfogták a gyújtogatót

Megállapították éjszakára, hogy a tüzet *gyújtogató okozta s a tettest Pinterics István muraszombati születésű, tizenkilenc éves házi szolgáló személyében letartóztatták.*

A vizsgálat során kiderült, hogy *Pinterics szerződése holnap járt volna le. De nem volt maradása, többször meg akart szökni.* A gondnok nem engedte, azt mondta neki, hogy amíg a grófék haza nem jönnek, ott kell maradnia, amire *Pinterics* fenyegetőző választ adott:

— Ha szépen el nem engednek, majd elmék csunyan.

Szántsándékkal fűtött be ma úgy, hogy a kályhát szétvetette a roppant hőség. Amikor vállatóra fogták, beismerte ezt. Az inspekción a büntető törvénykönyv 425. szakaszába ütköző tüzvétség okozás vétsége címén letartóztatta. Súlyosító körülmény, hogy nagyértékű tárgyak pusztultak el.

A részletes tüzvizsgálat holnap délelőtt tizedfél óraker lesz. Gondoskodtak róla, hogy addig semmiféle változtatás ne történjék a tűz színhelyén. Rendőrök strázsálnak a palota termeiben az ajtóknál és a kapualjában is.

x Sok ezer ember áldja a koronaszest, mely őket esz, köszvény- és egyéb fájalmaktól teljesen meggyógyította. Ára 1 korona. Megrendelhető Remetey D. gyógyszerésznél Turkevén. Budapest, Török József gyógytárában.

Korteskomédia a városházán

Taktikáznak a tisztviselők bőrére

Letünö esztendőt gyalázatosabban még nem bucsztattak, mint ma a városházán. Förtelmes, csunya komédiát játszottak a telekspekulációban megedződött városatyák a szegény tisztviselők rovására. Ugy léptek föl, mintha a nyomor irányítaná cselekvésüket, holott merőben taktikából helyezték el kisebb-nagyobb bombáikat és a rendkívüli közgyűlést csupán azért hívták egybe, hogy borsot törjenek a többségi vezérek orra alá. Ez nem volna baj, de fölháborító, hogy a torzsalkodásra a főváros nyomoruságosan fizetett tisztviselőit használják föl az urak. Amikor ezer és egy ok követeli, hogy fizetésük emberségesen rendeztessék, akkor előáll *Tóth László* doktor ur és egy havi fizetésük erejéig előleget akar utalványoztatni számukra. Így óhajtják rendezni a szegénység és nyomoruság gyászos ügyét azok az urak, akik csak a minap taktikázták keresztül, hogy a telekspekulánsok a világért meg ne adóztassanak. Rut játékkukat kiméltelenül harcias beszédben leplezte le *Vázsonyi Vilmos* és a botránykó a kutba esett. De rajta szárad a városon a csufság, hogy a legfeketébb kérdés körül lelketlen tojástáncot lejtenek a miniszteri kegyekért futkosó kerületi potenták.

A tisztviselők bőrére Megnyitják a rendkívüli közgyűlést

Délután négy óraker nyitotta meg *Fülepp Kálmán* főpolgármester a rendkívüli közgyűlést, a melyet negyven bizottsági tagnak amaz indítványa folytán hívta össze, hogy a főváros hatósága adjon az alkalmazottaknak — kölesönként — egy hónapi fizetésüknek megfelelő előleget, kárpótlásul azért, hogy eddigelé sem fizetésrendezésben, sem drágasági pótlékban nem részesültek. Bejelentette az elnök, hogy a király a főváros szegényeinek 12.000 koronát adományozott, tüzelőszerek beszerzésére. A közgyűlés köszönetet mondott ő felségének e nagylelkű adományért.

Jelenti az elnök, hogy a mai közgyűlés tárgya: az említett indítvány. Fölolvassa az ügyrendnek erre vonatkozó szakaszát, a mely szerint, ha ilyen indítvány kerül rendkívüli közgyűlés elé, akkor a tárgyalás csak arra terjedhet ki, hogy kívánja-e a közgyűlés az indítványnak tárgyalás alá vételét, vagy sem. Ha igen, akkor az indítványt *ki kell adni a tanácsnak.* Tehát ma vita csak a felől lehet, hogy elfogadja-e, vagy sem a közgyűlés az indítványt a tárgyalás alapjául.

Az első leleplezés

Rózsavölgyi Gyula alpolgármester, a beteg polgármester helyett szólal fel, az indítvány ellen. Az ő álláspontja ebben teljesen azonos a polgármesterével. Véleménye szerint a kérdéses indítvány az alkalmazottak helyzetén nem javít. Általánosan elismert valóság, hogy a fővárosi alkalmazottak illetményei a megdrágult életviszonyokkal nincsenek arányban. Ebből az következik, hogy olyan segínyt kell nekik nyújtani, melyet *vissza nem kell fizetni; ellenkezőleg ez nem más, mint újabb kölesönnel való megterhelés.* Igaz, hogy az államnál divatos az előleg-rendszer, de ez nem arra szolgál, hogy abból a már meglevő adósságot törleszszék, hanem arra, hogy lehetőleg megóvja a tisztviselőket az adósságesinálástól.

A megszorult fővárosi tisztviselők között egyben már kiosztottak 30.000 korona segínyt, a mit vissza nem kell fizetni. De azóta a drágasági pótlék adása iránt is adtak be indítványt. Ezt a tanács tárgyalta és remélhető, hogy a *legközelebbi budget-tárgyalás alkalmával keresztül is megy.* Abban a vélekedésben van, hogy *be kell várni a tanács előterjesztését.* Ennélfogva, mert a tanácsnak a fővárosi alkalmazottak helyzete javítására célzó tanácsi javaslata már a *jövő hónapban* kerül a közgyűlés elé és mert a kérdéses indítvány inkább rontana, mint javítana a helyzetet, indítványozza, hogy *Tóth László és társai javaslata fölött térjenek napirendre.*

A taktikázók nevében

Hecht Ernő tiltakozik az ellen, hogy a többség taktikát gondol rejteni az indítványban. *Mi — mondotta — kétségteletlenül mindent meg akarunk tenni a tisztviselők érdekében, de minden mitsem ér addig, a míg a legnagyobb szigorúsággal nem ügyelünk a munka pontos teljesítésére.* Ismétli, hogy a mi az előleget illeti, az nem pénzbeli kiadás, hanem csak meghatalmazás, a melylyel a főváros megterhelhetése nem jár. Kéri az indítvány elfogadását, a' sürgősség alkalmazásával.

A kulisszák mögött

Sándor Pál úgy látja, hogy *Hecht Ernő* a felszólalásában oly kanyarulatokat tett, a melyekben senki sem ismerheti ki magát. Nem hiszi, hogy szükséges volna, hogy akár a többség, akár a kisebbség befurakodjék oda, a hol a tanács kötelessége a kérdés. Önök közt is vannak — *ugy mond — irástudók.* Tudhatnák, hogy előleget, a törvény értelmében adni nem lehet. Ha mégis adni akarnak, annak más oka van. Meg kell fontolni ezt, valamint azt is, hogy miként vessenek véget annak a sok taktikázásnak és eselvetésnek, a melyekkel itt a kisebbség részéről találkozunk. Azt hiszi, hogy a többség meg fogja találni az utat, a melylyel a jobb javadalmazást megadhatják. Elfogadja az alpolgármester részéről előterjesztett javaslatot azzal a toldással, hogy a közgyűlés kijelenti, hogy a *legrövidebb idő alatt* óhajt a tisztviselők helyzetén javítani.

Pető Sándor szerint, *Hecht Ernő* a mai napon ok nélkül vállalkozott a faltörő kos szerepére; mert minden kitérés nélkül is megokolhatta volna azt az indítványt, hogy adjuk meg a kölesönt. Csodálkozik, hogy nem a tárgyilagos okokat kereste, hanem a tulságosan liberális ügyrend segítségével, olyan vitát idézett elő, amelynek a tárgya az, hogy mit tettek és mit nem tettek a demokraták és hogy mit kellett volna tenniük és mit nem. Kéri a kisebbség tagjait, hogy ne kunyoráljanak, ne vádaskodjanak, hanem appelláljanak a népre, a választó-közönségre.

Szebeny Antal elfogadja az indítványt, azzal a pótlással, hogy a kölesönt az összes ideiglenes alkalmazottak, tehát a *nők is* megkapják; a végleges alkalmazottak közül pedig az összes férfiak.

Moszkovita tempó!

Vázsonyi Vilmos nem hiszi, hogy a fővárosi alkalmazottak olyan rossz helyzetben lennének, hogy éppen egy óra alatt kellene megkapniok a segínyt. Van a polgármesterben annyi jóakarát, hogy ezt e nélkül is megtegye. Épp ilyen céltalan volt volt azoknak a névtelen tisztviselőknek a lépése is, akik *Hechtet* keresték föl. A tisztviselők meg fogják tudni, kik a barátai, kik az ellenségei. Az ellenfél taktikája az, amely a háztartás rendezését megakadályozza. Ez valóságos *moszkovita taktika*, amely felgyújtja az ország fővárosát, hogy az ellenség el ne foglalhassa az országot.

Vázsonyi beszédét a demokraták óriási éljenzéssel és tapssal fogadták, amely percekig tartott. Minthogy az elnök a csöndet nem bírta helyreállítani, az ülést felfüggesztette.

A szünet után *Bovánszky Gyula* szólalt föl.

Gyógyítható a sérv?

E kérdéssel foglalkozó tanulmány most hagyta el a sajtót
Bárkinek díjtalanul zárt borítékban megküldi:

Politzer sérvambulorium speciális orvosi rendelő intézet
Budapest, Kossuth Lajos-utca 8. félem.
Egész nap ingyenes orvosi rendelés.

Kijelenti, hogy az indítványt nem akartak pártpolitikát szolgálni.

Platthy György nem tekintheti az indítvány ellen fölhozottakat öszintéknek. Taktika ide, taktika oda: a fődolog, hogy segítséget nyújtsanak.

Elföldelték a bombát

Rózsavölgyi Gyula alpolgármester nem látja, hogy az ő indítványát megerősítették volna az ellene fölszóalók. Kéri ezt Sándor Pál pótlólagos indítványával együtt elfogadni. Az elnök kijelenti, hogy mivel tíz bizottsági tag kérte, elrendeli a névszerinti szavazást. Akik az alpolgármester indítványát, Sándor Pál kiegészítő javaslatával együtt elfogadják, azok igennel szavaznak; ellene nemmel. A szavazás megtörtént és 105 szavazat esett a polgármester és Sándor Pál indítványára, ellene pedig 34. Így tehát a főpolgármester a napirendre lépésre vonatkozó indítványt jelentette ki elfogadottnak. Ezzel a közgyűlés este kilenc órakor véget ért.

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsió, mert elősegíti az étvágyat erőt s egészséget ad s a fogak erősen s fehéren bujnak ki.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mód-szer vedlyegyet — a halászt — kérjék figyelembe venni.

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel és előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmas, háborítatlan éjszakákat biztosít.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Most jelent meg A FIDIBUSZ NAPTÁRA

Ára 1 korona 20 fill.

Kapható a fővárosban és vidéken minden hírlapelárusítónál!

Ezer leányfej

REGÉNY

A HIR számára írta:

BERKES IMRE

— Nincs benn senki?
— Nincs. Nem hiszem.
— Aztán benyitott.

— Tessék, üres...
Szilárd a küszöbön mélyen meghajtott magát. Balkezeben a kalapját tartotta, jobbában iratait szorongatta. Némi meghatottság vett rajta erőt, a mikor a finom, különös irodai szobácskába belépett. A szolga nyomában. Szilárd a szoba közepén állt mereven, feszes tartással. Szemben egy gyönyörű kép volt a falon. Asszonyt ábrázolt. Azt nézte. Csak nem ez a csodaszép asszony az igazgatónő? ...
— Az iskola megalapítója, — magyarázta a szolga.

Szilárd önkénytelenül is meghajtott magát az iskola megalapítója előtt. Bizonyosan nagylelkű, művelt urnő volt, azért tartják ilyen tiszteletben az emléket.

A filigrán íróasztal, a tiszta kék szekrény, a gyönyörű kötésű könyvek, a meleg, süppedő szőnyeg, a halványansárga színű karosszék: mind rendkívül tetszettek Szilárdnak. A rideg szállói szoba és a pesti hónapok után ez a pompás, meleg helyiség valami furcsa, elbűvölő hatást tett rá. Itt fog találkozni az igazgatónővel, aki kétségtelenül nagyon finomlelkű asszony, hogy az otthonán kívül valósággal egy má-

Halálos vacsora a sinek között

A szentesi tehervonat halálra gázolta Györi János fiatal földbirtokost. Györi ittas volt és a sinre ülve, vacsorázott

Egy jegyespár tragédiája

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Szentes, december 30.

A robogó vonat megrázó tragédiát okozott pénteken este a Szentes-Kunszentmárton között húzódó pályatesten. Véres roncsokká aprított egy szerencsétlen fiatalembert, Györi János huszonöt éves szentesi földbirtokost, aki ittasan került a veszélyes helyre és az egyik sinre ülve akarta megenni a vacsoráját. Este volt, vak sötétség nehezedett a szőlőskertek aljában elvonuló pályára és a mozdony, a fényesszemű kigyó messze világitó tekintetével nem látta meg a sinre telepedett gazdaembert. Elvágta a nyakát, térdben lemészélt a két lábát, két munkás karját pedig messze dobta a lestől. Így találták meg darabokban és a fölcsúzott test kiterítve fekszik a szentesi temető halottasházában. Gyászba öltözött, viruló leány hullat forró könnyeket a véres tetemre. Györi Jánosnak menyasszonya volt, január ötödikén kellett volna megtartani az esküvőt, de eljött a halál, eltaszította a szép esongrádi menyasszonyt völgyébe mellől.

Györi János a karácsony ünnepét Csongrádon töltötte a menyasszonyánál, aki egy gazdag földbirtokosnak a leánya, ő maga is nagyvagyonu gazdaember. Együtt ünnepelt a jegyespár boldogan és január ötödikére tüzték ki az esküvő napját. Györi pénteken visszajött Szentesre, itt örömben leitta magát és részeg állapotban kiment az állomásra, hogy az esti vonattal elutazék Kis-Tökésen levő szülőjébe. A vonatról azonban lekésett, mire a fiakkerekek alkudoztak, de nem tudott megegyezni velük. Egy korona miatt hiúsult meg az egyezség és Györi János gyalog indult neki a hosszú utnak. Hogy el ne tévedjen, a sötétségben, a vasúti pályatesten haladt, ahonnan leparancsolta a rendőrorjárat. Egy darabig követték a rendőrök, majd a vakstét estében elvesztették a szemük elől, mire vissza-

sodik otthont varázsolt magának. Idejönnek majd a tanítónők, hogy vele megismerkedjenek. Szorongó szívvel nézte még mindig a szemben levő képet; a szoba közepén állt, mögötte a szolga, aki nyilván nevetett magában az új tanár elfogultsága miatt.

— Tessék helyet foglalni, — mondta s az egyik karosszékkel közelebb toltta a tanár urhoz.

— Köszönöm, — szölt Szilárd s hogy valamiben kárt ne tegyen a szelességével, szép lassan leült.

Az iskolaszolga meghajtotta magát és távozott.

Kiss Etelnek hívják, gondolta Szilárd. Milyen egyszerű neve van...

Aztán megbánta, hogy az öreg Jánost eleresztette. Kedves, derék ember, bizonyára még sok dologban lesz segítségére. Nyugtalanul fészkelődött a helyén, az órát nézte, félkilenc már jóval elmúlt, az igazgatónő mindjárt itt lesz.

Szilárd boszankodott, hogy ennyire ideges. Erősen simogatta a homlokát, hirtelen az írásait futotta át, látta, hogy minden rendben van. Fölállt, kissé sétált, legjobban szeretett volna kimenni a folyosóra, mert idebenn nagyon meleg volt. Legalább is Szilárd így találta. De nem mert kimenni, hátha találkozik valakivel s az kellemetlen volna. Visszaült a karosszékbe.

Kilenc órakor halkán kinyitott az ajtó s belépett az igazgatónő. Szilárd fölugrott, mélyen meghajtotta magát, elmondta, hogy mi járásban van s átadta az írásait. Az igazgatónő kezét fogott az új tanárral, belenézett az írásaiba s azt mondta, hogy szívből örül, hogy a tanár ur megérkezett. Közölte vele, hogy az első osztálynak lesz a főnöke,

fordultak, ráhagyták a sorsára. Azt hitték, hogy letért az országútra. Györi János azonban a vasúti pályán haladt továbbra is és mikor elérte a Soós Pál szőlőjét, leült a sinre, kivette a zsebéből a szalonnáját és vacsorázni kezdett. Közben hét óra öt perckor utnak indult a szentesi állomásról a 4375. számú tehervonat Kis-Tökés felé. Lassan haladt, mintha lopódzott volna. Néhány perc alatt utolérte a sinen vacsorázó részeg embert és halálra gázolta. A mozdonyvezető érezte a zökkenést, sejtette, hogy valami baj történt, de nem állította meg a vonatot. A kistökési állomáson találkozott a Szentesre igyekvő személyvonattal és megkérte Stéger vonatvezetőt, állapítsa meg, hogy a Soós-féle szőlő mellett nem csinált-e valami kárt a tehervonat. Stéger a szőlő közelében megláttotta a mozdonyt és konstataulta a szörnyű esetet. A tehervonat darabokra tépte a szerencsétlen áldozatot. Este nyolc órakor már kinn volt a szentesi rendőrség a helyszínén és az összeaprított embert beszállította a református temető halottasházába. A vizsgálat megállapította mindazt, amit fentebb megírtunk. Gondatlanság — ugy látszik — nem terhel senkit, Györi Jánost a fekete véletlen ölte meg, elpusztítva egy viruló mátkaságot.

KÖZGAZDASÁG

Kőbányai sertésvásár. (December hó 30-án.) Irányzata nyugodt. Sertéslelészám: December hó 28-ik napján volt 24.223 darab. December 29. napján felhajtattott 503 darab. December 29. napján elszállítottott 776 darab. December hó 30. napjára maradt készlet 23.950.

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

Vételkedv hiányában csak néhány ezer mm. buza került forgalomba 10 fillérrel olcsóbb áron. Rozs 20—30 fillérrel olcsóbb kínálat dacára forgalom nem volt. Zab finom minőségben hiányzik. Tengeri változatlan. Árpa 30 fillérrel olcsóbb.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79 k. 26.60 K. 6-buza. 250 mm. 80.5 k. 26.60 K. 6-buza. 300 mm. 78 k. 26.35 K., 500 mm. 77 k. 26.40 K., 100 mm. 77 k. 26.10 K., 150 mm. 76.5 k. 26.— K., 100 mm. 76.5 k. 26.— K., 100 mm. 76.5 k. 25.90 K., 100 mm. 76 k. 25.80 K., 500 mm. 76 k. 25.80 K., 100 mm. 76 k. 25.80 K., 100 mm. 76 k. 25.70 K.

Pestvidéki: 200 mm. 76.5 k. 25.70 K., 100 mm. 76.5 k. 25.70 K.

a másodikban magyart, a harmadikban földrajzt és a negyedikben szabadkézi rajzot fog tanítani. Atadta Szilárdnak az órarendet és kérte, hogy már holnap kezdje meg a munkát. Behívatta a tanítónőket s azoknak sorba bemutatta Szilárdot. Valamennyi egyszerűen, majdnem ridegen viselkedett. Kívül csöngették, a tanítónők elstettek, az igazgatónőnek is órája volt; Szilárd mélyen hajlongva távozott. A folyosókon még futkároztak a leánykák, ránéztek Szilárdra, aki mindegyiknek köszönt. A kapuban kezét fogott a szolgálával, aztán visszament a szállóba.

IV.

Az új tanár megérkezése, bár erről alig beszéltek az iskolában, valóságos eseményszámban ment itt, ahol esztendőkönn keresztül alig történt valami nevezetesebb változás. Két hónapja, hogy özvegy Kenderessy Pálné, az első osztály vezetője, súlyosan megbetegedett, délre költözött, az igazgatónő jelentést tett a minisztériumnak, a honnan, a régi szokás ellenére, nem női, hanem férfit küldtek a beteg tanítónő helyére. Már egy hete tudták, hogy Szilárd Kálmán megérkezik s most, hogy itt volt, ez az ujság, ez a meg nem szokott, idegen férfi, a maga tulzott és esetlen udvariaságával, nagyon furcsán, talán kellemetlenül, talán izgatón hatott a leányiskola tiszta, finom levegőjében. A városban is beszéltek róla, a helyi lapban is megjelent Szilárd Kálmán kinevezése és a szerkesztő előre is pazar dicséretekkel halmozta el az idegent. Szilárd erről mitsem tudott, különben okvetlenül megköszönte volna az előlegezett elismerést.

(Folytatjuk.)

Bácskai: 100 mm. 76.5 k. 25.80 K., 50 mm. 77 k. 25.80 K.
Mind három hónapra.
Ujtengeri: 200 mm. 13.95 K. paritásra.
Zab: 180 mm. 16.45 K., 100 mm. 16.50 K., 100 mm. 16.25 K., 100 mm. 16.55 K., 100 mm. 15.50 K. dohos.
Készpénzfizetés mellett.

Hivatalos jegyzés

Buza	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki (uj)	75	24.90	79	25.60
"	76	25.10	80	25.70
"	77	25.25	81	25.85
"	78	25.45	82	26.05
Vejérmegyei (uj)	75	24.80	79	25.55
"	76	25.00	80	25.65
"	77	25.15	81	25.80
"	78	25.35	82	25.95
Festvidéki (uj)	75	24.65	79	25.40
"	76	24.85	80	25.50
"	77	25.05	81	25.65
"	78	25.25	82	25.85
Bácskai uj	75	24.85	79	25.55
"	76	25.05	80	25.65
"	77	25.25	81	25.85
"	78	25.45	82	26.05
Rosa	elsőrendű uj	23.20	23.40	
"	középmínőségű uj	22.90	23.10	
Árpa	takarmány, elsőrendű	15.80	15.80	
"	takarmány, másrendű	15.40	15.60	
Zab	elsőrendű	16.95	17.00	
"	középmínőségű	16.20	16.65	
Tengeri magyar		14.00	14.20	
Korpa	káposztarepe			

II. Határidő-üzlet

Lanya.
Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:
Októberi buza (1908) 21.66-22.02-21.74
Áprilisi buza (1908) 26.30-26.48-26.36
Októberi rozs (1908) 19.16-19.50-19.24
Áprilisi rozs (1908) 23.40-23.84-23.54
Áprilisi zab (1908) 16.70-16.80-16.74
Májusi tengeri (1908) 14.46-14.60-14.52

Déli 1 órákor zárulnak.

Októberi buza 21.74-21.76
Áprilisi buza (1908) 26.36-26.38
Októberi rozs 19.24-19.26
Áprilisi rozs (1908) 23.54-23.56
Áprilisi zab (1908) 16.72-16.74
Májusi tengeri (1908) 14.52-14.54

Gabonaforgalom

	Érkezett	Elszállítatott
Buza	15653	—
Rozs	6096	100
Árpa	3951	202
Zab	3193	—
Tengeri	1329	—
Liszt	105	16876
Korpa	300	3649

Délutáni határidő-üzlet:

4/5 órákor a következők voltak a záró árak:
Áprilisi buza (1908) 26.32
Októberi buza (1908) 21.68
Áprilisi rozs (1908) 23.52
Októberi rozs (1908) 19.18
Áprilisi zab (1908) 16.68
Májusi tengeri (1908) 14.62

Bécsi gabonatözsde

Buza lanyhább. Rozs igen lanya. Árpa üzletellen. Tengeri engedő. Zab lanya. Idő boros. Irányzata lanya.

A budapesti értéktözsde

Az utolsó elmúltával a külföldi pénzpiacokon jelentékeny javulás állott be. Ennek kedvező hatása már a szombati tőzsdén és a tegnapi magánforgalomban is észlelhető volt. A mai tőzsde, csatlakozva a többi tőzsde szilárd irányzatához, szintén szilárd lefolyású volt. Helyi és bécsi fedezések és véleményváltások folytán az összes papírok iránt élénk kereslet mutatkozott. Előtérben Rimamurányi vasmű-részvények állottak, a bécsi bányapiac szilárdsága és a kilátásba helyezett állami beruházások folytán Magyar hitelrészvények iránt is igen élénk volt az érdeklődés. A járadékpiac a pénz olcsóbbodása folytán szilárd.

Előtőzsde:

Helyi vásárlásokra szilárd.
Köttettek: Osztrák hitelrészvény 639.75-640.75. Magyar hitelrészvény 767.-769.-. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 484.-484.75. Magyar jelzáloghitelbank 422.-. Osztrák-magyar államvasut 675.50-677.-. Déli vasut 150.50-151.-. Rimamurányi vasmű 527.-528.-. Magyar koronajáradék 93.65-93.70. Városi villamos vasut 278.25.

Déli tőzsde:

Kezdetben szilárd, zárlat felé Berlinre gyengült.
Köttettek: Osztrák hitelrészvény 639.50-640.50. Magyar hitelrészvény 767.50-768.75. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 484.-485.-. Magyar jelzáloghitelbank 419.-421.50. Osztrák-magyar államvasut 676.-676.50. Rimamurányi vasmű 527.50-529.25. Magyar koronajáradék 93.62½-93.75. Közúti vasut 555.25-556.25. Városi villamos vasut 278.50-280.25. Osztyársorsjáték 1650.-. Hazai bank 284.-284.25. Magyar ált. takarékpénztár 558.-.

Utótőzsde:

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 639.75-637.50. Magyar hitelrészvény 767.-766.-. Rimamurányi vasművek 527.25. Osztrák-magyar államvasut 674.-. Déli vasut 151.50-151.25.

Zárlat délután 4 órakor

Osztrák hitelrészvény 637.25. Magyar hitelrészvény 766.-. Osztrák-magyar államvasut 674.-. Rimamurányi vasművek 574.25.

Bécsi értéktözsde

Bécs, december 30. 4/20 papírjáradék 97.05 4/0 osztr. aranyjár. 114.60. 1860. sorsjegy 148.10. Osztr. hitelsorsjegy 460.-. Angol osztr. bankrészv. 290.50. Bécsi Bankverein 516.25. Osztr.-magy. bank 17.78. Déli vasut 150.-. Dunagözh. társ. 976.-. Dohány részv. 404.50. Cs. k. arany (vert) 11.35. Német bankváltók 117.72. 4/20 ezüst jár. 96.95.-890 Osztr. koronajáradék 97.05. 1864. sorsjegy 253.50 Osztr. hitelint. részv. 639.10. Union-Bank 229.25. Osztr. Länderbank 408.50. Osztr. m. áll. vasut 675.25. Elbe-völgyi vasut 424.-. Alpesi részv. 601.50. 20 frankos 19.18. Londoni váltóár 241.45. Lipótkohó 420 - Török-sorsjegyek 182.75

Bécs, december 30. 4/0 arany-járadék 110.65. Tiszai és szeg. köles. sorsj. 142.75. Magy. hitelb. részv. 767.-. M. lesz. és váltó részv. 483.-. Rimamurányi 527.40. M. cukoripar -.-. Adria hajózási r.-t. 410.-. Magyar koronajáradék 93.60. 4/0 magy. földteherm. kötv. -.-. M. nyar.-k. sorsjegy 190.-. Kassa-Oderb. v. részv. 362.-. M. keresk. bank -.-. M. Jelzálogbank 418.-.

Külföldi értéktözsde

Berlin, december 30. (Zárlat.) 4/20 papírjáradék -.-. 4/0 osztr. arany jár. 97.-. Osztr. hitelb. 200.80. Déli vasut 28.-. Orosz bankjegyek 214.25. 4/0 uj orosz kölesön 74.-. Disconto Commandit 171.30. Dynamit Trust 157.50. Harpeni 195.75. Unifikált török jár. 93.80. 4/20 ezüst járadék 96.80. 4/0 magy. arany jár. 93.25. Magyar koronajáradék -.-. Osztr. m. államvasut 145.-. Bécsi váltóár 84.80. Olasz járadék -.-. Alt. Villamos Edison 196.-. Gelsenkircheneri 133.90. Laurakohó 217.60.

Most jelent meg

**I. Nyomorultak — Gazemberek
II. A bűnös Budapest**

Írták: Tábori Kornél hirlapíró és Székely Vladimír rendőrfogalmazó
A két csinos kötet ára összesen csak 2 korona.
Megrendelhető A NAP kiadóhivatalában (Rökk Szilárd-utca 9)

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket, külföldre!

A magyar ember olvasmánya.

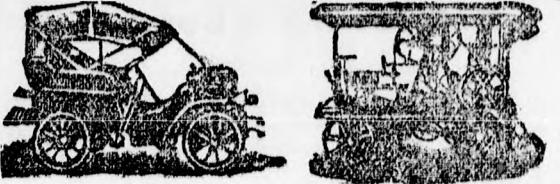
nélkülözhetetlené válik a magyar ember házában, hányszor előkerül e az árjegyzék a kalendárium ellől, mindig jobb időre vágyik a magyar. És a jobb idők valóban azok volna, ha a tenger ok pénz, ami ékszerre, órára, gyűrűre, megymásra Bécsbe, Csehországba, Schwicba kiküld, valóban idebent maradna az ország határain belül. Bizony egyszerre eljövölné a jó magyar ipar és a legjobb lenne min en idebent, a kenyér is, fa is, a hus is — meg az adó is, a mi olyan nagy nyomja a szegény ember vállát. Már csak eröl is jó Schönwald Imre pécsi órásmester nagy képes árjegyzéköt mentel gyakran forgatni, mert abból e éle meggyőződésekre is jut az ember. Mind a sora, minden egyes képe meggyőző igazság, hogy becsáthatatlan vétek idegenbe rong portékáért külden, sárba dobálna a drága pénzt, amikor olcsó árért jó porékát kap itth az ember. — János gazda is Schönwald Imre árjegyzéköt vette elő s abból magyarázza hozzátartozóinak, hogy csak Schönwald Imrénél kell órát és ékszeret vásárolni, mert a legnagyobb raktárai, legolcsóbb árai vannak s ő a magyar órásmester és ékszergyáros végül, mint azt temérdek kősz. önével is bizonyítja: minden vevőjét becsületesen szolgálja ki.

Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve.

Motorok — Autóautóautó

**Motorfűrés — Motorcséplők
Szívógázmotorok.**

Elsőrendű gyártmány! Legmosszebbmő jstajmái!

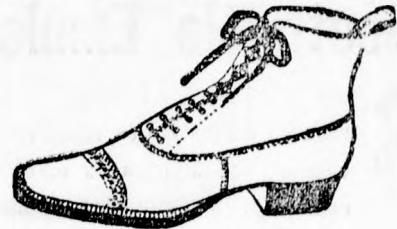
KELLNER és SCHANZER
Budapest, VII. István-utca 10. sz.

Gázcsillárok

5 és 3 ágú, villanyra is berendezve, használt de nagyon jó állapotban, azonnal eladó. Cím **KERTÉSZ PAL, Rákóczi-ut 40**

DÓCZI M.

a világhírű amerikai „GO-ON” cipők egyedüli raktára.
Budapest, Rákóczi-ut 10. sz.

Férfi cipők:	Kor.
Borjubőr fűzés sima v. betétes	8.
Amerikai boxoár, cugos 9.50, fűzés	10.
Francia sevro cugos v. fűzés 10, gomb.	11.
Posztó, bőrrrel körül 8.50, oroszakkal	9.50
Eredeti amer. cipők, széles talppal	13-16
Női cipők:	Kor.
Zerge v. borjubőr, fűzés v. cugos	7.-
Amerikai box, fűz. v. cug. 8.50, gomb.	9.-
Francia sevro, fűz. v. cug. 9.50, gomb.	10.-
Posztó, körül bőrrrel 7.50, oroszakkal	8.-
10.000 par női posztó komot-cipő	2-3.-
Férfi csizmak:	Kor.
Bagaria bőrből erős dupla talppal	18-20.-
Halnából, többféle kiállításban	13-16.-
Orosz sárcipő női	3.20, férfi 4.30
Hocipő	7-10

Nem megfelelő árut készséggel becserelek. 150 fényképpel ellátott, remekül kiállított képes nagy árjegyzékem megjelent, kívánatra ingyen és bérmentve küldöm.

Maradandó és tartós értékű, célszerű ajándéktárgyakból legnagyobb választék!

Schönwald Imre pécsi magyar órásmester, ékszerész és optikus nap képes árjegyzéke hamarosan kiad, mint az időmutató képes kalendárium. Mert való-

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs! Ne küldjük pénzünket, külföldre! A magyar ember olvasmánya.

SZÍNHÁZAK

Kedd, 1907. december 31-én.

M. KIR. OPERAHAZ.

Jancsi és Juliska

Utánna:

Babatündér

Kezdete 7 óraker.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Varázskeringő.

Operett 3 felvonásban

Kezdete 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

(Vig-Opera).

Tündérszerelem.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 1/2 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Osztrigás Mici.

Kezdete fél 8 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Pry Pál

Kezdete fél 8 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Gretchen.

Tréfa 3 felvonásban.

Kezdete fél 8 óraker.

URANIA SZÍNHÁZ.

Marokkó.

Kezdete 1/2 8 óraker.

Modern Színház-Cabaret

Andrássy-ut 69.

Telefon 93-16.

5 színpadi tréfa. 24 mulató művész magánzám. 3 kaecgató kis bohózat. Szerzők: Szomaházy, Heltni, Molnár. Szereplők: Medgyaszay Vilma, Vörös III, Keleti Juliska, Poor Lili, Nyárai, Bársony, Kabók, Boros. Kezdete 9 óraker.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR
Ma és mindennap: Egyenlő 10 óraker. Egyenlő 10 óraker!

„Leánynezőben“.

Bohózat. Irta: Satyr. Rendező: Rott Sándor. Negyed 11 óraker! Ujdonság! Negyed 11 óraker!

„Kirándulás a szabadba“

(Ein Ausflug ins Freie). (CABARET) előadja a Folies Caprice egész személyzete. — Rendezték: Geiger Iszó balletmester és Rott Sándor. 11 óraker! Trebitsch Sándor új szövegével. Végül! Végül!

„Ländliche Unschuld“

Buzgó bohózat. Irta: Satyr. Rendező: Werner Manó. Nappali pénztár délelőtt 9-11-ig és délután 3-6-ig. Az 1-6. emeleti Casino de Paris-ban minden este fél 12-től angol és francia különlegességek felétele.

Budapesti CABARET Teréz-körút 28. sz. (Eonbonnière) Telefon 52-88

Minden este 9-12-ig a JANUÁRI

ÚJ MŰSOR

4 új szindarab. 25 új cabaret szám. 4 új színpadi tréfa. Felépnek: Nagy Endre, László Rózi, Ferenczy Károly, Fabian Cornelia, Balogh Boske, Bibor Olga, Kepf Jolán, Sajó, Huszár, Gabányi, Mahr, Kovary. Jegyek: Baránai, Kossuth u. 4. és a Cabaret pénztaránál. Zipsor-né, Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztaránál.

BUTOR DUS VÁLASZTEKBAZÁR, KÉSZPÉNZTEL MINT RÉSZLETFIZETÉSRE KENDIVÜLI OLCSÓÁRON KAPHATÓ

EHRENTREU TESTVÉREK BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 17. (ANDRÁSSY-UTCA 17.) BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 17. (ANDRÁSSY-UTCA 17.) BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 17. (ANDRÁSSY-UTCA 17.)

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Összeállható vasgőz kivethető 3 matracral 10 frt. Bodronygyűbtőtek méret szerint 5 frttől feljebb.

GICHNER JÁNOS Agynemű, réz- és vasbutor-gyáros, szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb. nagy választékban.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 20

GYÁR: Kertész-utca 7. és 9.

Árjegyzéket bárki nek ingyen és bérmentve küldök. Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszazadom.

Rolletták darabja 1 frt. 50 kr.-től feljebb.

Itt vegyünk!

Itt jót kapunk!

Kosmos

vegyészeti és kozmetikai laboratórium Győr, Bároos-ut.

Tyukszemet, bőrkeményedést azonnal eltávolít a KAISER-féle Tyukszemhalál ára 70 fill. Fagy-, viszketés és bőrbajok ellen a „KOSMOS“-fagybalzsam 90 fill.

A legjobb és leg-erősebb sósborszesz az Erzsébsorszesz. Ez maga az erő és egészség. Ára 2 kor., 1 kor. és 30 fill.

Csodás hajnövesztő Peilicose ára 3 kor.

A szépségápolás biztos szere a „HOPPA“ ára 2 kor. 50 fillér.

Minden kérdésre szívesen felel a „KOSMOS“-laboratórium, hol ezen cikkek kaphatók.

Megbízható!

!! Olcsó !!

Világhírű zongorák

mint Bösendorfer, Ehrbar, Bechstein, Iboch, Gaveau Párisból stb. legelőbbin vásárolhatók és bérelhetők.

Keresztély

hirnevés zongoratermében Budapest, Váci-körút 21. sz. (Iparudvar)

Felesége keres

gépkocsival 20 koronáig hetenkint A gép megvételénél garantiát kap, hogy folyamatos munkával ellátják, és hogy oktatásban részesítik. Távollásig nem képez akadályt. Férfiaknak is alkalmas. Elismert levelek rendelkezésre állnak. — Kérjen próbeaktust. Schöndorfer F. Wien, VII., Nelkengasse 143.

30 drb MAXIM fényképek

5 különböző felvételtől 3 korona. — Bármely régi kép után egy ELETNAGYSÁGU FÉNYKÉP gyönyörű ki-dolgozásban 47x63 cm nagyságban, passepartout-val együtt 3 kor., színezve 4 koronáért, s egyéb fényképek igen olcsón készülnek.

GÁRDONYI TESTVÉREK

fényképezési és festészeti műtermében Budapest, Dohány-utca 73-75 a Newyork-palota közelében. — KÉPVISELŐK MINDENÜTT KERESTETNEK. —

Rum és likörök

készítése házilag!!

100%-200% megtakarítás!

fillér 80 fillér

egy alag koncentrált jamaika rum kivonat, vagy az alább felsorolt likörkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1/2-2 liter igen finom rumot, vagy 2/3-3 liter igen finom likört készíthetünk. Használati utasítás minden üvegehez. — Allasch, Augette, Benedictiner, Charivouse, Császárkörté, Cüracao, Cseresznyelikör, Diólikör, Fodormenta, Kakaó, Kávé (Crème-de-Mocca), Kémméyes, Meggylikör, Marasquinó, Rosztomsin, Vanília, Waldmeister, Ősi és sárga barack stb. Come jamaika-rum-kivonat és Cognackivonat

1 kor. beküldése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likör vagy rumkivonatot próbára. Póráktár

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár Budapest, IX. ker., Várház-körút 15.

ÓVÁS!

Aki az

Utazási Revuet

a m. kir. államvasutak I-ső és II-od osztályu kocsifülkéiből, avagy más vonatok (Kassa-Oderbergi vasut) stb. vagy hajók fülkéiből elviszi, a büntető törvénykönyv 333. §-a szerint

=lopás=

vétsége miatt büntetettik.

Az „Utazási Revue“ igazgatósága.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettek semmiféle felelősséget nem vállalunk.

APRÓ

E rovatban minden szövegszerű beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük el nem viszi, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Olcson levelezhet
mindenki, aki
A Nap : A Hir
apróhirdetési lev. lapját megveszi
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Házasadhat
mindenki, aki
A Nap : A Hir
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Állást kaphat
mindenki, aki
A Nap : A Hir
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Betöltendő állást
hirdethet a legsikeresebben
A Nap : A Hir
apróhirdetési lev. lapja után.
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Oktatást
nyerhet mindenki, aki
A Nap : A Hir
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Butor
legelősebb közvetítője
A Nap : A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Adás-vétel
legelősebb közvetítője
A Nap : A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Lakás
egelősebb közvetítője
A Nap : A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Pénzkölcsön
egelősebb közvetítője
A Nap : A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Gyümölcs
legelősebb közvetítője
A Nap : A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Üzlet
legelősebb közvetítője
A Nap : A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Ingtatlan
legelősebb közvetítője
A Nap : A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Levelezés
Deutsch Mór
nyomdász két hete elfutott Újpest.
Vitéz-utca 21. szám, 19. ajtó
alatti lakásáról. Felelőségi és két
gyermekét minden segítség
nélkül hagyta. Kizsájkák öket
a lakásukból és az éhenhalásnak
teszik ki, ha nem könyörül meg
rajtuk senki. Alázatosan könyör-
ögnek a legcélszerűbb kegyes
adományért is.

Betöltendő állások
Két pénztárosnő
azonnal fölvetetik. Föltételek
olvashatók az Országos Pá-
lyázati Közlönyben. Mutat-
ványszám ingyen. Budapest,
Nap-utca 13.

Üresedésben
levő állások. Ingyen küldet-
ik az összes betöltendő állá-
sokról bárkinek az Országos
Pályázati Közlöny mutatóján-
sáma. Budapest, Nap-utca 13.

Gazdaságba
kerestelek segédtséget, mag-
táros, raktárnok, gazdák, gé-
pész, gépészkecs, bogárné,
ellenőr. Föltételek olvasha-
tók az Országos Pályázati
Közlönyben. Mutatószám
ingyen. Budapest, Nap-utca
13. szám.

Kereskedelmi-
iskolát végzett, a könyvelés-
ben jártas gyakornok azon-
nali belépésre kerestetik. Ma-
gyar és német nyelven írott
ajánlatok ügyelje alatt a
kiadóhivatalba küldendők.
17321

Cipész-tanonc
felvétetik vidékről. Orlik András
Thököly-ut 22. 18458

Állást keresők
A t.c. gazdaközönség
és iparvállalkozók gyol-
mébe ajánlom 1884 óta fenn-
álló gazdasági és iparsze-
mélvételkel elhelyező irodá-
mat. Gazdatisztek, gépeztek,
kecskások, molnárok, szesz-
főzők, kertészek, kecskészek
és felelősséggel, főnököknek
díjmentesen elhelyeztetek.
Krakauer Armin, VI., Nagy-
mező-utca 25. szám. Telefon
84-76. 10.003

Oktatás
Polgári,
gimnáziumi, magánvizsgára lelki-
ismeretesen előkészít: „Kerekes”
Almássy-tér 16. 7862

Angol,
francia, német, zongora-tan-
folyamok 3 és 5 fűtet. VIII.
Vas-utca 3., földsz. 4. 10616

Cimbalom-tanítónő
tanít kütűnő módszer szerint
kötőből vagy cigányosan,
méréselt áron, úgy saját lá-
kásán, mint házán kívül. Há-
rom hónap alatt biztos ered-
mény. „VII., Ovoda-utca 19.,
III. em. 32. 668

Korrepetitor
ehéköszert, uszonnáért fel-
vétetik. Garay-tér 11. III. 21.

Parlament
gyorsírók által vezetett ma-
gyar, német gyorsíró-iskola.
Díjtalan gépirás-oktatás. Ke-
cskészeket foglalkoztat. Ke-
reskedelmi akadémián rendez-
tanárok által oktatott szak-
tantárgyak. Az Országos Ma-
gyar Gyorsíró-Egyesület hí-
vatalos tanfolyama. Alapít-
otta Markovics Iván 1883.
Havonként új tanfolyamok.
Tájékoztatót küld a Gabels-
berger Szakiskola, ez előtt
Gyár-utca 4., (most kizárólag
Liszt Ferenc-tér 10.) Címre
vigyázzunk! A szakiskola
irogép-egységét a más utasított
névű tanfolyamoktól függet-
len.) Telefon 64-68. Nyitva
szept. 1-től július 1-ig.

Kolozsvári
jogtudományi és államtudo-
mányi szigorlatokra, állam-
vizsgákra és alapvizsgákra
igen lelkiismeretesen és leg-
alaposabban, igen rövid idő
alatt és olcsón csak mi ké-
szítünk elő kipróbált módszer-
rünkkel. A vizsgálatok siker-
ét biztosítja 6 év óta fenn-
álló intézetünk, amely min-
dig kiváló eredményeket pro-
dukált. Az előkészítést e té-
ren elsőnek elismert, szak-
avatott egyéniségek végzik.
Részletes felvilágosítást ad
Dr. Erős Vilmos jogi szemé-
náriuma, Kolozsvár, Magyar-
utca 2. Telefon. 30350

Stenográfia!
Díjtalan gépirásoktatás az
összes írogéprendszeren.
Díjtalan és biztos állásköz-
vetítés. Minden hónapban új
gyorsírási és gépirási tanfo-
lyamok nyílnak az okleveles
gyorsíró-tanároktól vezetett
Stenográfia Országos Gabels-
berger magyar, német gyors-
író- és gépiróiskolájában. Le-
velező- és vitairás tanfolya-
mok, kereskedelmi szakian-
tárgyak. Az intézet végzett
növendékei egész éven át
díjtalan gyakorló órákban re-
szesülnek. Sokszorosító ta-
nofolyamok. Copying office.
Kérjen tájékoztatót. Tanítás
reggel 7 óratól este 9-ig. Az
intézet helyiségei Váci-körút
33. sz. alatt vannak.

Butor
30% megtakarítás
régii butorszalon-ban
Bpest, Ferenciek-tere 3. sz.
főemelet.

**Vétel és eladás, polgári ura-
sági lakberendezések, őr-
szobák, palisander- és ma-
hagóni butorok keleti szönye-
gek, esillárok stb. Telefon 82-13.**

Különféle butorok
azonnal olcsón eladók. Privát!
Sándor-utca 30/A. földsz. 5. ajtó

Háló és ebédlő
garnitúrák, esillárok, rész-
ágyak, szőnyegdívanyok, író-
dal berendezések, pénzke-
rényeket, olcsón eladók. Be-
raktározási Vállalat Buda-
pest, Gerlőci-utca 2. Folt-
11 szám.

WECHSLER KÁROLYNÉ
VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e
(Kazinczy-utca sarok.)

Ujrendszertű
BUTORHITEL.
Butorok csakis a legjobb
kivitelben kaphatók készpénzért
v. bankul törleszthető részletre.

BALÁZS és TÁRSA butorraktárban
Budapest VI., Révay-utca 3. szám.
Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy
bank fizeti nekünk ki, a további
tehát a banknak maradása, mi-
által a butort mindenkinek kész-
pénz-árban számíthatjuk.

Fontosbutorvétel
Fontosbutorvétel részére,
kütűnő munka, csodálatos
olcsó árak, háló- és ebédlő-
szobák berendezése min-
den elfogadható árban el-
adó, továbbá fényezett
Mahagóni, Palisander, és
masszív 3 ajtóshálószobák
nagyon olcsón kaphatók

PECHNER N.
butor-nagykereskedő
Király-u. 28. az udvarban.
Telefon 38-71.

Adás-vétel
Legelősebb
ujjévi ajándék egy varrógép,
mely minden háznál nélkülöz-
hetetlen. Singer-varrógép, új-
donatú, 25 fűt, karikahajós
varrógép 30 forint, utóköz
Centralbobin-varrógép, újdo-
natú, remek kiállításal,
csak 55 fűt. Krausz Henrik-
nél, Budapest, Semmelweis-
utca 13., udvarban. 17776

Biliárd-asztal,
nagyon olcsón eladó. Föhér-
ceg Sándor-utca 30/A., föld-
szint 5.

Antik képek
olcsón eladók. Csengery-utca
56. I. em. 7.

Fegyverek
majdnem új állapotban kato-
nai puskműveléssel kipróbál-
va, Wernli rendszerű hosszú
gyalogsági 12 kor. Wernli
rendszerű rövid lövész-
rably 12 korona. Kropács
esendőrségi ismétlő tőrka-
bél 36 K. Barmelyikhez szü-
ronny tokkal 2 K., szij 2 K.,
föltény drbja 12 fillér. Meg-
rendelhetők Blum Sándor ud-
vari és hadseregszállító
egyenruházati intézetében,
Budapestben, IV., Váci-utca
15. szám. 80732

Alkalmi birtokvétel.
375 kat. hold uribirtok tel-
jes felszereléssel, 200 hold-
nyi öszi vetéssel, nagyon
kedvező fizetési feltételek
mellett örök áron eladó. A
birtoknak 230 ezer korona
az ára. Az eladó csak oly
komoly vevőknek ad fel-
világosítást, akik 50-60
ezer korona készpénzzel
rendelkeznek. Cima kiadó-
hivatalban. Ügynökök ki-
szárva. 702

Zongorák, pianinók
(alkalmi vétel) olcsón kaphatók
Horváth műtárgyszeresznél Er-
szébet-körút 2. 20870

Izléses ujjevi
képeslapok, nagyban és kicsiny-
ben, legelősebben beszerezhetők.
„Képeslapkiadó”. Parkas
Józsefné Budapest, István-tér 4.
20633

Pénz
Személyhitel
bármily foglalkozással bíró,
hitelképes egyéneknek. Jel-
zálogkölcsönt házakra, tel-
kekre, építkezésekre, első,
második és harmadik kamatu
törlesztéses pénzkölcsönt föld-
birtokra, 65 évig terjedhető
visszahúzásra, ugyancsak
tisztviselő-kölcsönöket gyors-
sán közvetít Both Dezső in-
tézet, Budapest, Rottenbil-
ler-utca 1. sz. (Válaszbélyeg)
19414

Készpénzkölcsönt
leggyorsabban kaphatnak ka-
tonatisztek, tisztviselők, ke-
reskedők, iparosok, gyári
munkások, kecskészek, esetleg
betáblázásra. Hermann, Cseng-
ery-utca 26. II. 18. 511

Fizetésektelen
kereskedőket kiegészítetek.
Krausz Henrik, Budapest,
Semmelweis-utca 13., föld-
szint 3. 17783

Személyhitel
magánpénzt, kezes nélkül is,
24 óra alatt megszerkesz 1-2
-8 havi lejáratú. Bankköl-
csönt 3 nap alatt, havi vagy
negyedévi törlesztéssel, rész-
vénytársaságtól, nem szövet-
kezettől. Márton, Rottenbil-
ler-utca 12., I. 14 szám. Te-
lefonszám 84-66. Betáblázá-
sokat házra, földre, telekre,
II., III. helyre is két nap
alatt elintézek olcsó ka-
matra. 10.005

Lakás
Különbejáratu
tisza szoba kiadó. Almássy-
tér 10. II. em. 13. 18472

Külön bejáratu
elegánsan berendezett szobák
azonnal olcsón kaphatók. Fö-
herceg Sándor-utca 30/A. Ma-
gyar Olthon elsőrangú pen-
zió. Szigoruan családi otthon.

Helyiség
mindenféle üzletnek alkal-
mas, azonnal kiadó. Aradi-
utca 39. 18487

Klubnak,
pénztézetnek, irodának, elő-
kelő vállalatnak stb. kiválóan
alkalmas, díszes helyiség,
mely áll egy előszobából, egy
nagy teremből, két kisebb
teremből s mellékhelyiségek-
ből, gáz- és villanyvilágítá-
ssal, erkélyvel, majus első-
jére, esetleg azonnal is ki-
adó. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Üzlet
Eladó üzlet!
32 év óta fennálló termény-
üzlet, szép úri lakással, nag-
tárral, nagy istálló, eselédlak,
dohánygyár stb. mellékhelyi-
séggel együtt, öregség miatt
és visszavonulás vegett el-
adó: Heves varmegyében, a
vasutállomás fővonaltól 10
perc, nagyforgalmu országút,
esetleg 60-70 hold prima
szántóföld, 8 hold dohány-
gyepléyi is bérbe átvethető.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Elektrovitaliser
villanyozó készülék, teljesen új
állapotban, olcsón eladó. Vanis,
Lónyay-utca 28. 516

A NAP - A HIR apró-
hirdetési levelezőlapjai
kaphatók: Budapestben és
a vidéken minden hírlap-
eljárásintónál.

ÉRVÉNYES 10 SZÖG.
ÁRA 20 FILLÉR.

Egy ebéd
három tal étel, 30 krajcár.
Rottenbiller-utca 14., ven-
degő. 18490

Urak,
kinck bármely biztosító-inté-
zetnél érvényben levő vagy
tökésített életbiztosítási kö-
ténye van és azt értékesí-
teni, pénzre tenni óhajtja, 5
korona előleges beküldése
után kimerítő és pontos, cél-
hoz vezető felvilágosítással
szolgálat Stettner Lajos Nagy-
várad, Lakatos-utca 19. sz.
19429

„THE ROYAL”
beszélőgép
a legújabb model-
lokat szigoruan az
eredeti gyári
árakon
45% ár-
leszállítással

szállítunk havi 8-10 kor. rész-
letfizetésre is, vidékre is bárhol.
Láng Jakab és Fia
grammofon nagykereskedők
Budapest, József-körút 41.
Fióküzletünk: VIII., Baross-tér
(sz. és Budán, Zsigmond-u. 9.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

30 korona
finom szövettel dívtos
ferfiföltöny v. télikabátot
mérték után remek sza-
básban és finom kivitelben
„Haza Versenyszabóágy”
Budapest, VII., Thököly-
(Csömör)-ut 3. szám
I. em. - Vidékre min-
ták bérmentve.

35 korona
egy dívtos férfiföltöny vagy
föltőt mérték után remek
szabásban, finom gyapjú-
szövetekből.
FRIED ÁRMIN
szabómesternél Budapest,
Váci-körút 39 H. Vidékre
minták bérmentve. Három
éltőny rendeléssel éves vagy
jeggyel ellátott szabáson
költségetem odautazik.

18 forinttól
mérték után készíthők a legelő-
gánsabb férfi-föltöny, tei-
kabátok, fejtőkötő franciá-
angol- és hazai szövetekből.
28 forinttól szalon, Ferenc
József, frakk és za-
kettöltöny a legújabb
krep- vagy himalaja-szövetekből.
Budapesti évi lakóknek kedvez-
ményes évi részletekre is. Négy
éltőny készpénz rendelésnél sza-
básunkat nagy mintagyűj-
ményvel vidékre is
küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA
Budapest, Nagydófa-utca 3.

Ősz haj
hajusz és szakál megfestésé-
hez legalkalmasabb hajfestő-
szer a MAJTHÉNYI-féle
Dió kivonat
(barna és fekete színekben)
Nem olajos, nem piszkít!
Egyszeri festés elegendő.
1 kis üveg ára 1 korona 20 fill.
1 nagy " " 2 " 40 "
Főraktár
MAJTHÉNYI BÉLA
droguistánál
Budapest, IX., Várház-körút 15.

Beraktározási
előlegző- és butorszállítási
vállalat.
HELLER TESTVÉREK,
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1.
Rákóczi-(Kerepesi)-ut sarok. Tele-
fonszám 79-85.

Kezdező alkalom!
6 KORONAÉRT
küldök 4 és fél kiló
(kb. 50 drb) kecskés
megsérült finom enyhe
pípereszappant
rózsa, lilomtej, orgona
illóolaj, rezeda, jzmin
és gyöngyvirágból szé-
pen összeválogatva.
- A pénz előzetes
megküldése esetén
vagy utánvétellel küldi.
Auffenberg József Bpest,
VIII., Verseny-utca 6.

**Egy háztartásban se
hiányozhat a birne-
ves Majthényi-féle**
„Diadal”-sósorszesz
mely gyógyhatásánál fogva
felülmúlja az összes forgalom-
ban lévő hasonló készítménye-
ket. Egy kisérlet meggyőz
mindenkit ezen áldásos házi-
szer kiváló tulajdonságairól.
Kis üveg ára - 40 fill.
Közép " " - 90 "
Nagy " " 150 "
Főraktár:
Majthényi Béla
droguistánál
Budapest, IX., Várház-körút 15.

**Száraz, törékeny
és molyos haj**
legbiztosab gyógyszere a
„Moelle de Boeuff”
marhavelő china-pomádé.
Hajnövesztő hatása bámulatos.
Egy tégely ára K 1.20
Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál
Budapest, IX., Várház-körút 15.